

ONAS

nr 27 / wrzesień 2022

Kwartalnik Gminy Kurów

1. WARSZTATY TEATRALNE

2. WARSZTATY MODELARSTWA
LOTNICZEGO

3. JĘZYK ANGIELSKI

4. WARSZTATY UKULELE

5. DZIECIĘCY ZESPÓŁ
BĘBNIARSKI

6. ROBOTYKA DLA DZIECI

7. ORKIESTRA DĘTA
GMINY KURÓW

8. NAUKA GRY
NA INSTRUMENTACH DĘTYCH

9. CHÓR GMINY KURÓW

10. NAUKA GRY NA GITARZE

11. ZAJĘCIA JĘZYKOWE

12. ZESPÓŁ PIĘŚNI I TAŃCA
„BIAŁY KUR”

13. TENIS STOŁOWY

14. NORDIC WALKING

15. TRENINGI KOLARSKIE

16. TRENINGI PIŁKARSKIE

1. WARSZTATY TEATRALNE DLA DZIECI W WIEKU OD 8 DO 12 LAT - SOBOTY (OD POŁOWY PAŹDZIERNIKA) 2. WARSZTATY MODELARSTWA LOTNICZEGO - WTORNI (GODZINA DO USTALENIA)
3. JĘZYK ANGIELSKI - LEARN ENGLISH WITH A NATIVE SPEAKER - PONIEDZIAŁKI I ŚRODY W GODZINACH 15.30-19.00 / ZAPISY - 605 689 700
4. WARSZTATY UKULELE - CZWARTEK 5. DZIECIĘCY ZESPÓŁ BĘBNIARSKI - CZWARTEK
6. ROBOTYKA DLA DZIECI OD LAT 6 / OD PAŹDZIERNIKA, W PIĄTKI O GODZ. 16. / ZAJĘCIA PROMOCYJNE 16 WRZEŚNIA, GODZINA 16. / ZAPISY - 503 678 366
7. ORKIESTRA DĘTA GMINY KURÓW - PIĄTKI OD GODZINY 18. 8. NAUKA GRY NA INSTRUMENTACH DĘTYCH - CZWARTEK DO GODZINY 14. 9. CHÓR GMINY KURÓW - PIĄTKI OD GODZINY 18.
10. NAUKA GRY NA GITARZE (OD PODSTAW) - SOBOTY OD GODZINY 10. 11. ZAJĘCIA JĘZYKOWE ŁĄCZĄCE RÓŻNE DZIEDZINY NAUKI - STEAM - (NAUKI ŚCIŚŁE, TECHNOLOGIA, BUDOWNICTWO, SZTUKA, MATEMATYKA) DLA DZIECI 4 - 6 LAT I 7 - 10 LAT / SPOTKANIA RAZ W MIESIĄCU, PIERWSZE ZAJĘCIA 17 WRZEŚNIA

MIEJSCE ODBYWANIA WYŻEJ WYMIENIONYCH ZAJĘĆ I ZAPISY: GMINNY OŚRODEK KULTURY W KURÓWIE 24-170 KURÓW, UL. JANA KILIŃSKIEGO 2 TEL. 818811099
W GODZINACH 9.00-11.00 I 16.30-18.30

12. ZESPÓŁ PIĘŚNI I TAŃCA „BIAŁY KUR” / MIEJSCE ODBYWANIA ZAJĘĆ I ZAPISY: ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W KURÓWIE, TEL. 81 8811018 13. TOPSPIN ZAPRASZA NA TRENINGI
KLUBU TENISA STOŁOWEGO / ZAPISY: 602581301 14. KUR-TEAM ZAPRASZA NA TRENINGI MARSZOWE Z NAUKĄ TECHNIKI NORDIC WALKING / ZAPISY: 663633936
15. TRENINGI KOLARSKIE / ZAPISY: 508906319; 697711457 16. GARBARNIA ZAPRASZA NA TRENINGI PIŁKARSKIE / ZAPISY: 605383641

Szanowni Czytelnicy!

Szczególne rocznice, które przypadły w czasie dzielącym nas od wydania poprzedniego numeru kwartalnika sprawiły, że łacińskie słowo *iubilatus* stanowi wyróżnik tego numeru naszego pisma.

Kierujemy wyrazy szacunku i gratulujemy Jubilatowi ks. Edwardowi Kozakiewiczowi i parom z gminy Kurów, które w tym roku świętują pięćdziesiąte rocznice pożycia małżeńskiego. Kłaniamy się nisko i wyrażamy wdzięczność rzeszy strażaków-ochotników obchodzącym jubileusz 110. rocznicy powstania OSP w Kurowie.

Zapraszamy do lektury i do współtworzenia naszego Kwartalnika.

Zespół redakcyjny *O Nas*

O Nas
Kwartalnik Gminy Kurów
Adres redakcji: Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie
24-170 Kurów, ul. Kilińskiego 2
e-mail: kwartalnik.kurow@gmail.com, tel. 81 881 10 99
Wydawca: Gmina Kurów
24-170 Kurów, ul. Lubelska 35

Redakcja: Bogdan Lipiński, Elżbieta Pacocha
Projekt graficzny, skład: Mateusz Borny
Druk: Drukarnia Standruk
20-150 Lublin, ul. Mariana Rapackiego 25

ISSN 2544-6355
Nakład: 1200 egzemplarzy
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść nadesłanych artykułów i zastrzega sobie prawo do zmiany tytułów, skracania i korekty tekstów. Treści chronione są prawem autorskim. Wszelkie przedruki całości lub fragmentów artykułów możliwe są wyłącznie za zgodą wydawcy.

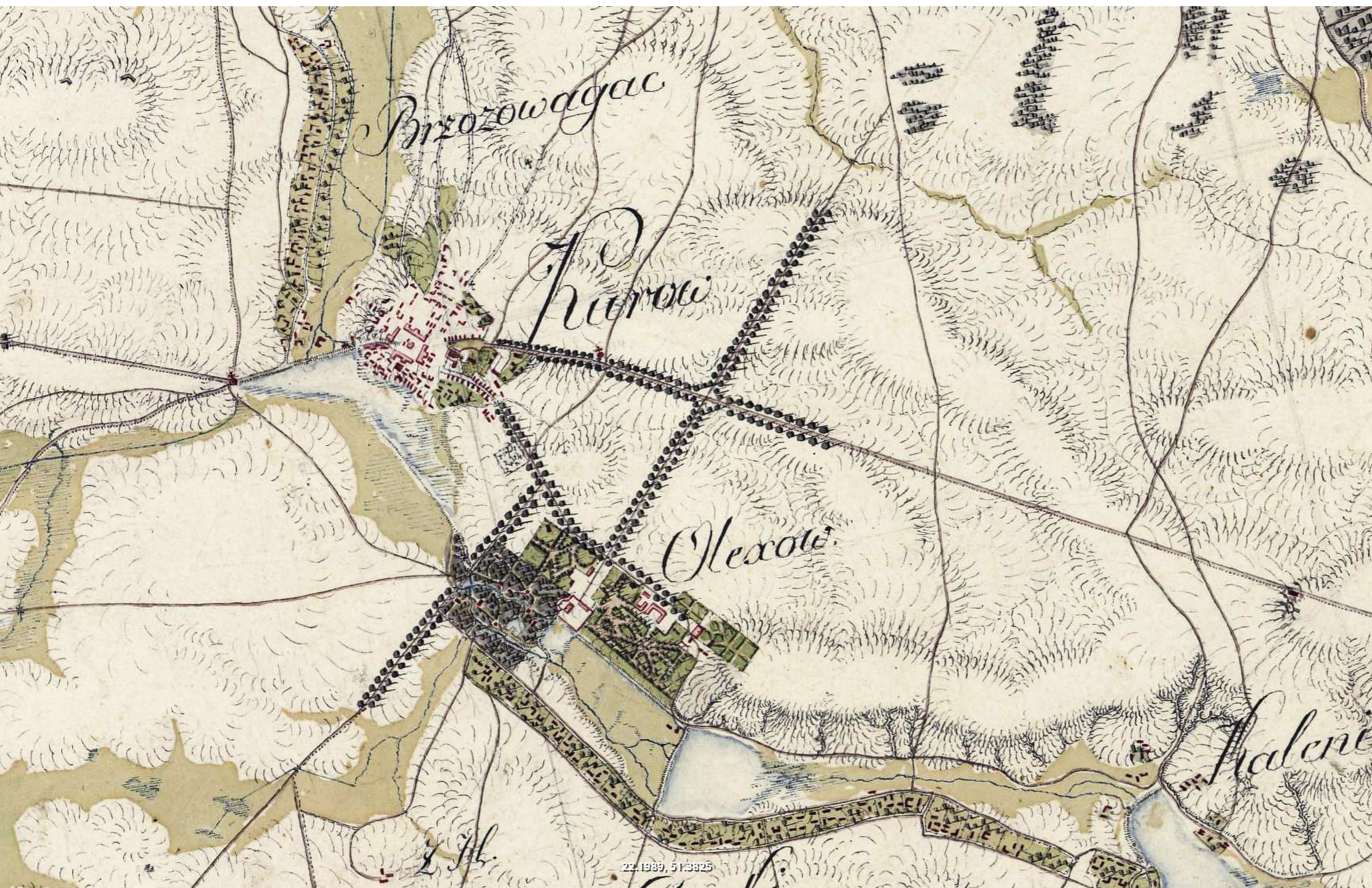

Okładka: Wieża ciśnień na terenie ujęcia wody w Olesinie.

Okładka tylna: Wieża ciśnień na terenie ujęcia wody w Olesinie po demontażu.
Fot. Mateusz Borny

Cmentarze w krajobrazie kulturowym minionych wieków

Tekst i zdjęcia: Elżbieta Kędzierska

Cmentarze są specyficznym miejscem stanowiącym wyspy ciszy pośród codziennego zgiełku. To tutaj czas zatrzymuje się w miejscu, a świat żywych styka się ze światem umarłych. Z zachowanych napisów na pomnikach możemy wyczytać dawne wydarzenia dotyczące dziejów lokalnej społeczności i poznać architekturę sepulkralną (cmentarną). Na przestrzeni wieków tereny grzebalne ewoluowały, zmieniając swoje lokalizacje, zasadniczy wygląd, a niekiedy nawet funkcje.

Określenie „cmentarz” wywodzi się od łacińskiego wyrazu *coemeterium* oznaczającego miejsce spoczynku. W ten sposób nazywano aż do czasów współczesnych „miejsce grzebania umarłych chrześcijan”. Specyfiką typowo polską stało się rozróżnianie cmentarzy różnowierczych np. na cmentarz żydowski mówiono z niemiecka *kierkut*, *kirkut*, *kierchow* (z niem. *Kirchhof*), a na cmentarz muzułmański – *mizar*. Czasem sięgano w języku polskim do określeń takich jak *grobowisko*, *mogilki*, *żalnik*, których obecnie praktycznie nie używamy. Z reguły powyższe synonimy stosowano w celu odróżnienia owych miejsc od „tradycyjnego” cmentarza, np. *grobowisko* w znaczeniu starego nieużytkowanego już cmentarza, *żalnik* jako pogański kurhan, *mogilki* w znaczeniu mogił poległych w bitwie lub zmarłych w czasie zarazy. Cmentarzem dawniej nazywano zarówno miejsce grzebania umarłych, jak i dziedziniec kościelny, co stanowiło pozostałość po funkcjonowaniu cmentarzy przykościelnych.

W okresie wczesnego średniowiecza przed wprowadzeniem chrześcijaństwa, na naszych ziemiach występowały głównie pochówki ciałopalne (kremacja) stosowane przez Słowian. Niektóre z wczesnośredniowiecznych cmentarzysk kurhanowych dotwały do naszych czasów np. cmentarzysko w Chodliku koło Opola Lubelskiego, czy w Nowym Gaju koło Wojciechowa. Oczywiście ogromna większość takich

obiektów zniknęła z powierzchni, do czego przyczyniła się działalność człowieka i procesy naturalne. Obrządek funeralny (pogrzebowy) był w tym czasie zróżnicowany. Na usypanych kopcach nie składano w urnach szczątków wszystkich zmarłych, jak się powszechnie uważa. Zapewne ta forma pochówku była zarezerwowana dla osób z wyższych warstw społecznych. Zazwyczaj przepalone szczątki deponowano w płytkich jamach wykopanych w ziemi lub rozsypywano bezpośrednio na powierzchni gruntu. Na terenie cmentarzysk archeolodzy odnajdywali ślady palonych ognisk i liczne fragmenty naczyń glinianych interpretowanych jako pozostałości po darach w postaci pożywienia i ucztach rytualnych.

Po wprowadzeniu chrześcijaństwa w 966 r., następuje odchodzenie od kremacji i pojawienie się pochówków szkieletowych (inhumacji). Oczywiście proces ten przebiegał z różną intensywnością, szybciej postępował w większych jednostkach osadniczych, gdzie realnie sięgała władza państwowa i kościelna, a dużo dłużej na terenach peryferyjnych. W XI i XII w. pojawiają się tzw. cmentarze rządowe lokowane poza terenami zamieszkałymi jako sposób na odizolowanie się od świata umarłych. Groby charakteryzowały się płaskim kształtem, orientacją wschodnio-zachodnią i często dość bogatym wyposażeniem w formie ozdób, ceramiki, drobnych przedmiotów użytkowych, elementów uzbrojenia.

Budowa kościoła wymagała większego nakładu pracy, dlatego też wiele cmentarzy wczesnośredniowiecznych funkcjonowało jeszcze bez świątyni. W miarę rozwoju osadnictwa i rozbudowy sieci parafialnej, cmentarze lokowano już w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła. Od tego czasu nekropolie stanowią główny element krajobrazu miast i wsi, zamków i klasztorów. Czasy średniowiecza upowszechniły głównie dwa typy cmentarza, przykościelnego i kościelnego. W pierwszym przypadku pochówki odbywały się na dziedzińcu lub w bezpośredniej bliskości świątyni (kościół lub klasztor). Natomiast fundatorzy kościołów, klasztorów, właściciele miast prywatnych, dygnitarze kościelni i inne osoby za możliwe chowano w podziemiach świątyni. Najbardziej sakralne i prestiżowe było miejsce w pobliżu ołtarza.

W 2016 r. pod posadzką kurowskiej świątyni odkryto trzy krypty i fundamenty kościoła z XVI/XVII w. Dwie z nich znajdowały się pod prawą nawą, a trzecia pod prezbiterium. Jedną z krypt, ulokowaną obok nagrobka Stanisława Zbąskiego, okazała się pusta. Nie wiadomo czyje szczątki spoczywały tu w poprzednich wiekach (nagrobek Zbąskiego znajdował się pierwotnie w innym miejscu kościoła). W drugiej krypcie leżącej z przedniej strony prawej nawy, obok ołtarza św. Rodziny, znaleziono trumny należące do Baczyńskich. Zostały tu przeniesione z grobowca na cmentarzu w czasie gdy funkcję proboszcza pełnił ks. Władysław Siudem. Obie krypty zostały po odkryciu zamurowane. Przy kopaniu rowu pod instalację gazową natrafiono

prawdopodobnie na kolejną kryptę, tym razem przylegającą do murów zewnętrznych kościoła od strony południowej. Nie znamy pierwotnych miejsc spoczynku poszczególnych właścicieli dóbr kurowskich. Być może były nimi właśnie wspomniane miejsca pod posadzką, które później opróżniono w czasie remontów lub kwatery w bezpośrednim sąsiedztwie murów świątyni. W podziemiach pochowani zostali z pewnością Grzegorz Zbyszewski (zm. w 1855 r.) wraz z małżonką Barbarą z Moraczewskich (zm. w 1850 r.). Tablica nagrobna Barbary jest umieszczona na filarze tutejszego kościoła.

W 1059 r. sobór rzymski nakazał wydzielenie wokół każdego wznoszonego kościoła przestrzeni do 60 kroków (ok. 45 m), a wokół kaplicy – 30 kroków (ok. 22,5 m), którą uznano za część świątyni. Nie wszystkie miejsca grzebalne były jednakowo pożądane. W wiekach średnich i następnych istniało przekonanie, że osoby spoczywające w mogiłach znajdujących się najbliżej sacrum czyli obok murów świątyni, miały większe szanse na zbawienie. Centrum nekropolii wyznaczał kościół, którego najważniejszym miejscem był ołtarz. Uważano, iż „promieniuje” od niego świętość, przenikając kościelne mury i rozprzestrzeniając się na najbliższą okolicę. Powyższe przekonanie wpłynęło na hierarchię ważności miejsc zarówno na cmentarzu, jak i w samym kościele. Na cmentarzach odmawiano pochówków niektórym kategoriom osób np. samobójcom, dzieciom nieochrzczonym, kobietom zmarłym w czasie porodu, osobom nie przyjmującym sakramentów i innym określanym jako „nieczyste”. W średniowieczu cmentarze stanowiły ważne miejsce w życiu wspólnoty. Odprawiano na nich różne uroczystości religijne np. misteria pasyjne, drogę krzyżową, procesję na Boże Ciało. Wraz z rosnącą popularnością nauki o czyszczeniu propagowano modlitwę za zmarłych. Co ciekawe, funkcje sakralne nie były jedynymi jakie spełniały nekropolie. Z upływem czasu, zaczęły służyć także celom świeckim, a na ich terenie organizowano np. sądy czy targi, a nawet stawiano budynki. Średniowieczne nekropolie (zwłaszcza miejskie) stanowiły części miast i ważną przestrzeń publiczną np. w Krakowie do 1524 r. przy Kościele Mariackim (a więc i jego cmentarzu) funkcjonowały szynki i karczmy. Na miejskich cmentarzach sypiała również biedota i osoby wyjęte spod prawa. Profanacjom takim miały zapobiegać wydawane od XIII do XVIII wieku akty prawa kościelnego. Biskupi za pośrednictwem norm synodalnych obligowali proboszczów do utrzymywania należytego porządku. Poświęcona przez biskupa ziemia, na której spoczywali zmarli zgodnie z prawem powinna być ogrodzona lub otoczona rowem, zakazywano na niej wypasu zwierząt, rozwieszania ubrań i pościeli, mycia naczyń itp. Synod z 1762 r. stwierdzał dodatkowo, że teren ten nie powinien służyć za drogę publiczną, ani być wykorzystywany do sprzedaży, targów lub jarmarków. Akty prawa kościelnego sprzeciwiały się

też pochówkom „w polu”. Zgodnie z uchwałą synodu wileńskiego z 1744 r. „za pochowanie w polu lub w lesie winny ma zakaz wstępu do kościoła przez trzy miesiące”. Jak więc widzimy zapisy normatywne nie zawsze miały pokrycie w stanie faktycznym.

Cmentarze wyrastały także wokół prywatnych kaplic możnowładztwa. Właściciele ziemscy budowali własną kaplicę, a nawet fundowali kościół i klasztor, w którym jako patroni mieli prawo pogrzebać siebie i swych bliskich. Mauzolea te z czasem przekształcały się w kościoły parafialne, wokół których pojawiały się groby okolicznej ludności. Przestrzeń otaczająca kościół była dość niewielka, stąd też ówczesne cmentarze wielokrotnie przekopywano aby znaleźć miejsce na kolejne pochówki. Widzimy więc, że dany grób miał charakter wyłączony czasowy. Ograniczony teren grzebalny stanowił duży problem zarówno w miastach jak i w wioskach, mimo to na prowincji łatwiej było o jego powiększenie. Mogiły bardzo rzadko oznaczano za pomocą nagrobka czy krzyża. Większość parafian ze względów finansowych nie mogła sobie pozwolić aby upamiętnić swoich bliskich. Jeżeli już pojawiał się nagrobek, zostawał umieszczany w pobliżu muru nekropolii (niekoniecznie na miejscu właściwego grobu), tak aby nie utrudniał dokonywania nowszych pochówków. Za murami miast zakładano cmentarze szpitalne, różnowiercze, chowano przestępców i szczątki innych osób mniej „pożądanych społecznie”. Widzimy, że wygląd cmentarzy począwszy od wieków średnich aż do końca XVIII w. różnił się diametralnie od współczesnych nekropolii. Nie zdobyły ich elementy dekoracyjne charakterystyczne dla XIX i XX w. w postaci artystycznie wykonanych pomników, ozdobnych krzewów, alejek, a same miejsca pochówków, zwłaszcza osób biedniejszych, nie cieszyły się zbyt wielkim poszanowaniem.

Z 1781 r. pochodzi ciekawy dla nas zapis wspominający istnienie przykościelnego cmentarza w Kurowie. Ks. Piramowicz uzyskał w tym czasie pozwolenie od archidiacona krakowskiego J. Olechowskiego na uszczuplenie cmentarza przykościelnego poprzez przesunięcie jego muru, co wiązało się z budową nowej plebanii: (...) a gdyby się znalazły w tej części cmentarza ciała lub kości umarłych, ażebyś te wybrane, w dole wykopany na dalszym cmentarzu, pochował”.

Okres oświecenia przyniósł nowe spojrzenie na opisywaną problematykę. W czasie ostatnich lat I Rzeczypospolitej, na mocy Uniwersału dla Miast Wolnych wydanego w 1792 r. władze zabroniły chowania ludzi na cmentarzach przykościelnych i pod posadzkami świątyni. Zamiast uświęconych tradycją miejsc pochówków, nakazano zakładanie nowych nekropolii wyznaczonych z dala od siedzib ludzkich. Za wspomnianą regulacją przemawiały kwestie higieniczno-sanitarne i przepelnienie cmentarzy. Wprowadzanie powyższych regulacji wiązało się z ogromnym oporem społeczeństwa sprzeciwiającego się grzebaniu jak określano „w polu”. Biskup lubelski i chełmski w 1792 roku wydał zgodę na założenie nowego cmentarza w Lublinie. Pierwsze groby, które założono na cmentarzu przy Lipowej datowane są dopiero na jesień 1811 r. Do jednego z najstarszych nieprzykościelnych cmentarzy w kraju należy cmentarz we Włostowicach założony w 1801 r. (choć najwcześniejszy zachowany nagrobek pochodzi z 1797 r., czyli pochówki w tym miejscu odbywały się jeszcze przed oficjalnym powstaniem cmentarza, m.in. pochówki innowiercze). Nie zawsze potrafiono uszanować poświęconą ziemię, o czym może świadczyć przykład wspomnianych Włostowic.

Kapliczka na terenie cmentarza przykościelnego w Kurowie

Napis na postumencie figury Matki Boskiej Bolesnej

W opracowaniu pt. „Kościół we Włostowicach i kaplica w Nowo-Aleksandryi” ks. Dębiński pisał: „Rozebrali przeto nowy plot i prawdopodobnie spalili, przez co świeżo założony cmentarz zamienili na pastwisko dla nierogacizny. Skutek tej ekonomicznej zamiany był ten, iż umarłych znowu zaczęto grzebać przy kościele, dzieci zaś niechrzczone, jak to ongi bywało, przy drogach pod figurami. I znowu trzeba było apelować do książąt Czartoryskich”. Z kolei w Janowcu n. Wisłą w 1902 r. ks. Radomiński nakazał rozebrać resztki kościoła szpitalnego św. Cecylii, a w jego miejscu postawić obory. Zwierzęta wypasały się na grobach poprzedników proboszcza.

Nie znamy dokładnej daty założenia kurowskiego cmentarza ulokowanego poza miastem. Najstarszy zachowany zabytek czyli figura Matki Boskiej Bolesnej, został ufundowany w 1784 r. przez szewca Mateusza Kaczmarskiego. Istnieją dwie teorie związane z czasem założenia nowego cmentarza. Jedna hipoteza datuje cmentarz analogicznie jak figurę z 1784 r. Według innej, nekropolię założono jakiś czas później, na początku następnego wieku. W akcie odnowienia uposażenia parafii Kurów z 1788 r., nie wspomniano na temat „cmentarza grzebalnego”. Natomiast w 1849 r. dziedzic kurowski Grzegorz Zbyszewski, wystąpił do Rządu Gubernialnego Lubelskiego o sporządzenie kalkulacji kosztów restauracji kościoła i wykonania ogrodzenia cmentarza grzebalnego, „(...) Jako też i cmentarz grzebalny przy gościńcu położony bez ogrodzenia zostaje, przez co obsadzone drzewka i krzewy na szkodę są wystawione”. Inny dokument dotyczący powyższej problematyki pochodzi z 1865 r. i ujmuje cmentarz jako jedną z własności parafii. W związku z brakiem źródeł archiwalnych bardzo pomocne okazać się może opracowanie kartograficzne określane popularnie jako mapa Heldensfelda. W oryginale *Carte von West-Gallizien* została wykonana w latach 1801-1804 pod kierownictwem austriackiego pułkownika von Heldensfelda. Widzimy na niej cmentarz znajdujący się poza miasteczkiem ulokowany obok drogi wysadzonej drzewami biegnącej w kierunku dworu Olesin. Na mapie nie znajdziemy cmentarza lubelskiego na Lipowej, który nie był jeszcze użytkowany pomimo formalnego założenia. Co ciekawe brakuje także cmentarza założonego poza kościołem we Włostowicach. Kurowska nekropolia została przedstawiona jako działka w kształcie kwadratu z wieloma krzyżami. Inaczej niż małe cmentarzyki oznaczone jednym krzyżem wpisanym w niewielki kwadrat lub prostokąt, cmentarz kurowski wygląda na dość spory jak na owe czasy. Jest to najstarsza znana nam informacja (tym razem graficzna) o funkcjonowaniu tej nekropolii. Oczywiście mapy z przelomu XVIII/XIX w. oznaczały się mniejszą dokładnością i większą ilością błędów niż późniejsze opracowania kartograficzne, pomimo to możemy uznać, że obecny cmentarz parafii Kurów należy do grupy najstarszych cmentarzy pozakościelnych. Z innych niedalekich miasteczek umieszczonych na wspomnianej mapie widzimy, że nekropole poza zwartą zabudową funkcjonowały już np. w Opolu Lubelskim, Janowcu, Urzędowie i Lubartowie.

Nagrobek ks. Turskiego zm. w 1873 r.

Najstarsze zachowane nagrobki na naszym cmentarzu pochodzą z lat 50-tych XIX w. Uwiecznieni na grobowych, coraz mniej czytelnych napisach należeli z reguły do ówczesnej lokalnej elity. Widzimy wśród nich właścicielkę majątku Kurów Marię z Jelowickich Orsetti, aptekarza, nauczycielkę, byłego majora, proboszczów np. ks. Turski, ks. Garbaczewski, urzędników, a także matkę ostatniego właściciela majątku kurowskiego Walerię z Genelich Rakowską. Jedno z epitafium informuje nas przykładowo o właścicielu poczty w Kurowie, jeszcze inne wspomina ostatniego mistrza młynarstwa wiatracznego. Czasem na nagrobku pojawia się osoba określona w księdze zgonów jako gospodarz, rolnik, córka kowala, czy żona ogrodnika i sadownika. Pamiątkę po czasach powstania styczniowego stanowi mogiła Jana Zdzitowieckiego, który zginął w potyczce pod Rudką Kijańską w styczniu 1864 r. Niestety podobnie jak większość wspomnianych zabytków architektury sepulkralnej, wymaga pilnie renowacji. W pobliżu głównej bramy zauważymy charakterystyczny pomnik w kształcie wysokiego znicza na grobie Antoniego Dybalskiego poległego w czasie manifestacji patriotycznej w lutym 1918 r. Odczytując napisy na dawnych nagrobkach od razu zwrócimy uwagę na wiek zmarłych. Widzimy w jak młodym wieku wg obecnych

nam kryteriów następowały zgony. Innym szczególnie przykrym i tragicznym faktem była ogromna śmiertelność dzieci. Niektóre napisy mogą nas szokować. I tak na pomniku z 1913 r. z figurą Matki Boskiej wymieniono ośmioro dzieci należących do jednej rodziny, zmarłych w przedziale wiekowym od 7 tyg. do 12 lat. Należy pamiętać, że koszt wystawienia pomnika przekraczał zazwyczaj możliwości finansowe większości parafian w XIX i I poł. XX w. Dlatego też ogromną większość stanowią mogiły ziemne ozdobione prostym drewnianym krzyżem. Artystycznie wykonane żeliwne krzyże należały również do rzadkości. Większość zabytków sztuki sepulkralnej znajduje się w pobliżu głównego wejścia na teren nekropolii, w jej północnej części i niedaleko grobowca Baczyńskich, który pochodzi z 1880 r. Jeszcze w latach 80-tych epitafia umieszczone we wnękach budowli były czytelne, obecnie obiekt należy do bardzo mocno zniszczonych przez czas. Najstarsze nagrobki na kurowskim cmentarzu posiadają zróżnicowaną formę. Wśród nich są pomniki w kształcie postumentów, leżących płyt, przedstawień figuralnych. Wykonywano je najczęściej z piaskowca lub wapienia. Warto zwrócić uwagę na bogate dekoracje, zdobienia i obramowania. Symbolika funeralna korzystała z wzorców chrześcijańskich jak też antycznych, stąd częste przedstawienia czaszki, wieńców, liści palmowych, postaci aniołów. Inskrypcje na pomnikach nie tylko upamiętniały zmarłych, ale też bardzo często prosiły przechodnia o słowa modlitwy. Co ciekawe, także niektóre gatunki roślin były w sposób szczególny związane z funeralną symboliką. Szczególne znaczenie miały wiecznie zielone rośliny, a więc bluszcz i barwinek, traktowane jak symbole nieśmiertelności i zmartwychwstania. Do innych roślin spotykanych na cmentarzach należały tuja zwana żywotnikiem, bukszpan i paproć postrzegana w kulturze ludowej jako roślina mediacyjna, rosnąca na granicy dwóch światów. Czasem charakterystyczna roślinność stanowi jedyny ślad po funkcjonującym dawniej cmentarzu.

Osobną grupę stanowią nagrobki osób których losy były powiązane z tragicznymi wydarzeniami okresu II wojny światowej i niespokojnych czasów powojennych. W tym przypadku możemy wymienić mogiły: cywilnych ofiar bombardowania Kurowa dn. 8 i 10 września 1939 r., 7 żołnierzy, którzy zginęli w czasie bombardowania, 3 AK-owców zamordowanych w maju 1944 r. w Owczarni przez bandę AL, 3 członków podziemia niepodległościowego którzy zginęli w lutym 1946 r. w Buchalowicach i wiele innych. Większość pomników na wspomnianych grobach pochodzi z II poł. XX w. i zawiera symbolikę patriotyczną.

Jak więc widzimy, nekropole stanowią swego rodzaju kroniki dziejów lokalnych społeczności zapisane w kamieniu. Z każdym rokiem coraz bardziej postępuje degradacja architektury cmentarnej. Uplywający czas i warunki atmosferyczne działają nieubłagalnie. A nagrobki są jak otwarte księgi z których możemy czerpać wiedzę, o ile jeszcze odczytamy wykute na nich inskrypcje.

Nagrobek Urszuli z Michalskich Gierczyńskiej zm. w 1869 r.

Wybrana literatura:

- Boreczek K. A. – „Właściciele Kurowa i jego dóbr ziemskich”
 Dębiński K. – „Kościół we Włostowicach i kaplica w Nowo-Aleksandryi”
 Długozima A. – „Cmentarze jako ogrody żywych i umarłych”
 Majdecka-Strzeżek A. – „Historyczne cmentarze ogrody pamięci jako wyróżniki krajobrazu kulturowego”
 Mączka G. (red.) – „Kurbany na Wyżynie Lubelskiej”
 „O Nas...” nr 5/2016 (str. 11-15, artykuł K. Pasternaka)
 Pacocha E., Skwarek G., Chabros W. – „Ocalić od zapomnienia. Rzecz o najstarszych nagrobkach cmentarza parafialnego w Kurowie”
 cmentarium.sowa.website.pl/Cmentarze/cmentarze.html [dostęp 2021-12-10]

Ilustracja tytułowa:

Oznaczenie cmentarza w Kurowie na mapie z lat 1801-1804. Źródło: Austriackie Archiwum Państwowe/ Archiwum Wojenne w Wiedniu, sygnatura B XII a 100. Prawa autorskie: domena publiczna.

Ulicami Kurowa ul. Kościuszki i Głęboka

Dawna Szumowska. Nazwa wzięta od miejscowości Szumów, do której można nią dojechać. Od ul. Lubelskiej biegnie jednolicie, a przy słupowej figurze zwieńczonej krzyżem dzieli się na Kościuszki i Głęboką. Ta druga pozostała taką już tylko z nazwy. Był tam kiedyś głęboki, urokliwy wąwóz, ale pod koniec XX stulecia został zasypany, a nawierzchnia wyłożona betonową kostką. Długo ulica Kościuszki była zwykłą polną drogą, potem wybrukowaną otoczkami, a na koniec pokryta asfaltem.

Odbывая spacer ulicą Tadeusza Kościuszki od strony ul. Lubelskiej mijamy uliczkę, którą można dojść do ulicy Kowalskiej. Kilka posesji dalej skrzyżowanie z ulicą Popręczną dające wgląd w ulicę Bartosza Głowackiego, a po drugiej stronie ponownie – w nisko położone domy Kowalskiej. Następnie mijamy Nowy Rynek, a za nim, po przeciwnej stronie, metalowy krzyż – postawiony na miejscu wiekowego, drewnianego – pośrodku szerokiej, krótkiej drogi: kolejnego łącznika z ulicą Kowalską, gdzie dawniej były pola uprawne. Idąc dalej widzimy ciasną zabudowę po prawej stronie ulicy i rozłożysty stary dom zapowiadający skrzyżowanie z ulicą Partyzantów.

Wiją się i łączą ze sobą te trzy – Kowalska, Głęboka, Tadeusza Kościuszki, zabierając po drodze wspomniane przyległe zaulki, by jako jedna droga dobiec do Szumowa. Nim wejdziemy w zabudowania wsi, minimy jeszcze po lewej stronie teren, gdzie przed siedemdziesięciu laty wybierano piasek.

**Tekst: Krzysztof Andrzej
Boreczek**

Ulica Kościuszki, widok z ulicy Kowalskiej, 2022 rok.
Autor zdjęcia: Mateusz Borny

„[...] Święto Matki Boskiej Siewnej 8 września – piątek, niebo bez chmur. Na głównych ulicach Kurowa tłoczno. Wojsko, uciekinierzy – ludność cywilna obawiając się Niemców uchodzi przed frontem [...].

Przed godziną 12 na błękitnym niebie ukazują się samoloty [...]. Rzucają bomby [...]. Gina żołnierze, uciekinierzy i mieszkańcy. Całe centrum Kurowa płonie [...]. W niedzielę 10 września ponownie Kurów był bombardowany i wioska przyległa – Brzozowa Gać”.

Tak zapamiętał tragiczny rok 1939 ówczesny mieszkaniec Kurowa Antoni Wójcicki (Zeszyty

Kurowskie, nr 7-8, Kurów 1997). W kolejną rocznicę – 8 września 2022 roku – spotkaliśmy się, by złożyć wieńce i zapalić znicze pamięci pod Figurą Chrystusa upamiętniającą ofiary wojny, a potem uczestniczyć we mszy św. w intencji poległych. Tego też dnia wspomniana była akcja ataku na niemiecki pociąg pod Gołębim i postać kapitana Tadeusza Ochniaka ps. Wiór. Uehonorowany on został pamiątkową tablicą. Jej odsłonięcia dokonali: Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego do Spraw Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Spraw Kombatantów Waldemar Podsiadły, Czesława Butryn, siostra

kpt. Tadeusza Ochniaka oraz jego córki – Anna Kowalska i Jadwiga Partycka. W imieniu rodziny przemawiał Waldemar Kowalski, zięć kpt. Tadeusza Ochniaka. Życiorys Kapitana przedstawił Stanisław Wójcicki.

Dodatkowo głos zabrali: Waldemar Podsiadły oraz Przedstawiciel Starosty Puławskiego Danuta Smaga – Grzegorz Kuna, a także Prezes Koła Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy BCh Edward Szwed i Wójt Gminy Kurów Arkadiusz Malecki.

Red.

Zdjęcia: Bogdan Lipiński

110 lat działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Kurowie

Tekst: Stanisław Wójcicki
Zdjęcia: Tobiasz Lipiński

Władze carskie podczas zaborów utrudniały powstawanie ochotniczych straży ogniowych obawiając się, iż nie będą tylko służyły ochronie przeciwpożarowej, ale będą również ośrodkami myśli patriotycznej i niepodległościowej. Jednak w 1889 r. zatwierdziły ustawę o straży ogniowej, która zezwalała tworzyć je nie tylko w miastach, ale i w osadach. Natomiast pod wpływem rewolucji 1905 – 1907 r. nastąpiło dalsze złagodzenie restrykcji, co spowodowało wydanie ustawy z 4 marca 1906 r. o stowarzyszeniach i związkach. W oparciu o te przepisy utworzona została Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie. Na ziemiach polskich powoli dobiegał kresu czas 123-letniej niewoli spowodowany trzema rozbiorami I Rzeczypospolitej przez Rosję, Prusy i Austrię. Lubelszczyzna znajdowała się pod zaborem rosyjskim. Lublin był siedzibą władz gubernialnych.

W dniu 14 sierpnia 1910 r. mieszkańcy Kurowa: ksiądz Stanisław Siennicki, aptekarz Klemens Rola, Ignacy Panecki, Aleksander Przychodzeń, Antoni Panecki, Franciszek Panecki, Aleksander Koziejewski, Feliks Dybalski, Piotr Bieniek, Władysław Łubek, Stefan Respond, Józef Mazurkiewicz, Aleksander Macewicz, Ignacy Wierzbicki, Jan Bieniek, Władysław Ginalski, Stanisław Pańniczek, Antoni Kuflewski, Piotr Turski, Wacław Dobrowolski, Stanisław Pajurek, Stanisław Kokoszko, Edward Szeleźniak, Norbert Antosiewicz wystąpili o wydanie zezwolenia na zorganizowanie w Kurowie Zrzeszenia Pożarniczego. Pismo to kancelaria gubernatora lubelskiego otrzymała 9 września 1910 r. Ponieważ załączony do niniejszego pisma projekt statutu Kurowskiego Walnego Zrzeszenia Pożarniczego sporządzony został zgodnie z obowiązującą ustawą

o straży ogniowej, kancelaria ogólna gubernatora lubelskiego sprawę tę w dniu 1 listopada 1910 r. przekazała do wojskowo-policyjnego wydziału gubernatora lubelskiego. W dniu 30 grudnia 1910 r. gubernator wprowadziwszy korekty w statucie Kurowskiego Walnego Zrzeszenia Pożarniczego, przedstawił go do zatwierdzenia w ministerstwie spraw wewnętrznych i u general-gubernatora warszawskiego. W dniu 30 października 1911 r. Kurowskie Ochotnicze Zrzeszenie Pożarnicze po zebraniu w pełnym składzie 45 osób, w obecności soltysa Wincentego Mazurkiewicza, dokonało wyboru władz zrzeszenia na lata 1912–1914 r. Przewodniczącym Zarządu został właściciel majątku Bronice, gminy Drzewce Antoni Wolk-Łaniewski, członkami zarządu zostali: ks. Stanisław Siennicki,

Feliks Bieniek, Klemens Rola, Iwan Korolew, Franciszek Koziejewski i Aleksander Przychodzeń. Komisję rewizyjną tworzyli: Norbert Antosiewicz, Piotr Bieniek, Antoni Panecki, Moszek Strazburg, Chaim Lustman i Jan Gimlewicz. Naczelnikiem Oddziału został Zygmunt Goszczyński, jego zastępcą Michał Góraczyński, kasjerem – Franciszek Sadurski, a zarządzającym sprzętem – Edward Szeleźniak. Zarząd stowarzyszenia na zebraniu w dniu 20 maja 1912 r. ustalił termin pierwszego ogólnego zebrania na 17 czerwca 1912 r., a następne – w miarę potrzeb – raz na kwartał, w pierwszą niedzielę. Określono też składki roczne. Dla czynnego członka 1 rubel, dla ofiarodawcy 1 rubel 50 kopiejek, dla honorowych członków 150 rubli, z prawem głosu na zebraniach. Skład drużyny

pożarniczej ustalono na 100 szeregowych, nie wliczając w to władz zrzeszenia. Ustalono, że za dyscyplinę drużyny odpowiada naczelnik. Zwrócono się do naczelnika powiatu Nowo-Aleksandryjskiego (puławskiego) o pozwolenie na zorganizowanie przy drużynie pożarniczej chóru. Postanowiono także, iż koszty leczenia urazów powstałych w czasie działań gaśniczo-ratowniczych ponosić będzie stowarzyszenie.

Członkami stowarzyszenia w 1912 r. byli:

Antoni Wolk-Łaniewski
Zygmunt Goszczyński
ks. Stanisław Siennicki
Michał Traczyński
Feliks Bieniek
Józef Bolesławski
Klemens Rola
Bronisław Reczek
Iwan Korolew
Adam Okoń
Franciszek Koziejewski
Ignacy Guz
Aleksander Przychodzeń
Julian Żurkowski
Chaim Grungruz
Mieczysław Głębiński

Lejba Boruch
Teofil Karaś
Bolesław Panecki
Władysław Mikołajczyk
Ignacy Respond
Antoni Koter
Feliks Dybalski
Wawrzyniec Okoń
Stanisław Gorecki
Franciszek Sadurski
Paweł Głębiński
Edward Szeleźniak
Antoni Kędziński
Wacław Dobrowolski
Jan Stępniewski
Aleksander Macewicz
Stanisław Paśniczek
Michał Kluczyński
Jan Pajurek
Piotr Gorecki
Stanisław Kędziński
Michał Szeleźniak
Aleksander Korzeniowski
Wincenty Guz
Stanisław Diupero
Jan Koter
Franciszek Mazurkiewicz
Władysław Pajurek
Roman Guz
Wacław Kuszyk
Bolesław Ginalski
Józef Okoń

Wincenty Mazurkiewicz
Władysław Dobrzyński
Piotr Guz
Piotr Ginalski
Ignacy Panecki
Leon Wiejak
Jan Diupero
Józef Cybulski
Aleksander Kuflewski
Antoni Kuflewski
Władysław Kutnik
Władysław Konc
Moszek Najmark
Władysław Ginalski

Kiedy nadszedł czas wolności wielu strażaków z OSP Kurów brało czynny udział w walce o niepodległość w latach 1918 – 1921 r. Pierwszy zjednoczeniowy ogólnopolski zjazd delegatów straży pożarnych ze wszystkich zaborów – na którym utworzono Główny Związek Straży Pożarnych RP oraz zalecono organizację związków wojewódzkich – odbył się 8 i 9 września 1921 r. w Warszawie. Uczestniczył w nim delegat jedynej działającej wówczas na terenie gminy Kurów jednostki – OSP w Kurowie – druha Stanisław Paśniczek z Kurowa, który mieszkał wówczas przy ulicy Szumowskiej,

obecnie – ulicy Kościuszki 35. We wrześniu 1922 r. utworzono Wojewódzki Związek Straży Pożarnych w Lublinie. Natomiast w 1926 r. – okręgowy, przemianowany na Powiatowy Związek Straży Pożarnych w Puławach.

W 1927 r. Zarząd OSP Kurów tworzyli: Jan Diupero – prezes, Aleksander Królikowski – wiceprezes, Wiktor Koziejewski – skarbnik, Jan Szeleźniak – naczelnik, Władysław Księżniak – gospodarz. W okresie międzywojennym OSP Kurów posiadała remizę składającą się z dwóch garaży murowanych oraz sali widowiskowej – drewnianej, gdzie skupiało się życie kulturalne mieszkańców Kurowa. Obiekty te usytuowane były w miejscu, gdzie obecnie znajduje się pawilon handlowy przy Starym Rynku. Wówczas strażacy posiadali na wyposażeniu samochód bojowy zakupiony ze składek mieszkańców Kurowa oraz motopompę. Remiza i sprzęt strażacki uległy zniszczeniu 8 i 10 września 1939 r. podczas bombardowania Kurowa przez lotnictwo niemieckie. W okresie II wojny światowej wielu strażaków z Kurowa brało czynny udział w walce z okupantem.

W egzekucji publicznej w Kurowie 6 marca 1944 r. niemieccy oprawcy zamordowali Komendanta OSP w Kurowie – żołnierza AK Ignacego Mazurkiewicza ps. Jarema.

W latach 1945–1946 OSP Kurów zakupiła ze składek mieszkańców Kurowa barak w Nałęczowie z przeznaczeniem na remizę strażacką, która została posadowiona w miejscu, gdzie obecnie znajduje się bank. Po wojnie zarządy OSP zastąpiono komendami, by w latach pięćdziesiątych ponownie przywrócić funkcje zarządów OSP w miejsce komend. Na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych rozpoczęto budowę obecnej remizy strażackiej, która została oddana do użytku w 1965 r. Część budynku przeznaczono na Gminny Ośrodek Kultury i Gminną Bibliotekę Publiczną. Inicjatorami tego przedsięwzięcia byli: Stanisław Cmiel, Jan Wójcicki, Stefan Frydrych, Urban Kuszyk, Roman Partycki, Witold Mikulski, Józef Kozak, Bolesław Dybalski, Władysław Rapa. W okresie powojennym OSP Kurów posiadała na wyposażeniu samochody pożarnicze: Gaz 51, Renault, Star 20, Star 25, Star 244, Żuk, Lublin II oraz sprzęt

pożarniczy, w tym drabinę składaną niezbędną do akcji ratowniczych na wysokościach.

W 1964 r. Zarząd OSP w Kurowie tworzyli:

Bolesław Dybalski – prezes, Urban Kuszyk – I wiceprezes i naczelnik, Józef Kozak – II wiceprezes, Tadeusz Żurkowski – skarbnik, Jan Żurkowski – sekretarz, Roman Partycki – gospodarz, Wiktor Guz – przedstawiciel Gromadzkiej Rady Narodowej.

Kolejny zarząd stanowili: Jan Wójcicki – prezes, Urban Kuszyk – I wiceprezes i naczelnik, Jacenty Karpiński – II wiceprezes, Piotr Kuflewski – skarbnik, Jan Żurkowski – sekretarz, Roman Partycki – gospodarz.

W 1967 r. mieszkańcy Kurowa ufundowali sztandar dla OSP. W roku 1969 zarząd funkcjonował w składzie: Jan Wójcicki – prezes, Urban Kuszyk – I wiceprezes i naczelnik, Józef Kozak – II wiceprezes, Jan Żurkowski – skarbnik, Roman Partycki – gospodarz.

W dniu 28 stycznia 1973 r. odbyło się walne zebranie członków OSP Kurów. Zarząd po wyborach ukonstytuował się następująco:

Jan Żurkowski – prezes, Urban Kuszyk – I wiceprezes i naczelnik, Michał Skorupski – II wiceprezes, Piotr Kuflewski – skarbnik, Marian Wierzbicki – sekretarz, Roman Partycki – gospodarz, Edmund Panecki – przedstawiciel Gromadzkiej Rady Narodowej. Komisję rewizyjną stanowili: Marian Janicki – przewodniczący, a jako członkowie – Stanisław Strumnik i Jan Stępniewski.

W 1974 r. w wyniku likwidacji powiatów, a więc i Powiatowego Oddziału Związku Ochotniczych

Straży Pożarnych oraz likwidacji gromad i powołania gmin, utworzono Gminny Związek OSP Kurów. W dniach 26.01.1975 r., 26.01.1976 r. i 30.01.1977 r. odbyły się walne zebrania członków OSP. W tej kadencji zarząd po wyborach ukonstytuował się następująco: Mieczysław Czajkowski – prezes, Michał Skorupski – I wiceprezes i naczelnik, Józef Głos – II wiceprezes, Marian Wierzbicki – sekretarz, Piotr Kuflewski – skarbnik, Roman Partycki – gospodarz. Komisję rewizyjną stanowili: Marian Janicki

– przewodniczący oraz Stanisław Strumnik i Jan Stępniewski jako członkowie.

W dniu 12 czerwca 1975 r. Sejm przyjął ustawę o ochronie przeciwpożarowej. Natomiast zarządzeniem z dnia 18 marca 1976 r. Minister Spraw Wewnętrznych ustalił 30 stycznia 1977 r. wzorcowy statut ochotniczych straży pożarnych, przyjęty przez walne zebranie następujących członków OSP:

Jan Żurkowski
Mieczysław Czajkowski
Urban Kuszyk

Józef Kozak (od 1964 r.)
Roman Partycki (od 1950 r.)
Stanisław Strumnik (od 1965 r.)
Piotr Kuflewski (od 1966 r.)
Zygmunt Kozak (od 1960 r.)
Witold Mikulski (od 1948 r.)
Marian Respond (od 1970 r.)
Zbigniew Pokraka (od 1974 r.)
Wacław Chmurzyński (od 1942 r.)
Marian Janicki
Waldemar Drażkiewicz (od 1974 r.)
Stanisław Taracha (od 1975 r.)
Mieczysław Michalik
Józef Klos (od 1945 r.)
Józef Cieplicki
Michał Skorupski (od 1966 r.)
Bogdan Stępniewski (od 1957 r.)
Jerzy Chmurzyński (od 1965 r.)
Tadeusz Jakubowski (od 1964 r.)
Marian Małagocki (od 1949 r.)
Stanisław Kozak (od 1964 r.)
Jan Stępniewski (od 1969 r.)
Marian Wierzbicki (od 1970 r.)
Jan Książniak (od 1943 r.)
Józef Głos
Leszek Respond (od 1977 r.)
Marian Lenartowicz (od 1970 r.)
Władysław Turski (od 1967 r.)
Jerzy Turski
Marian Andrzejewski
Wiesław Respond (od 1977 r.)

W dniu 15 stycznia 1978 r. odbyło się walne zebranie członków OSP Kurów. Po wyborach zarząd ukonstytuował się w składzie: Mieczysław Czajkowski – prezes, Michał Skorupski – I wiceprezes i naczelnik, Józef Kozak – II wiceprezes i zastępca naczelnika, Piotr Kuflewski – skarbnik, Marian Wierzbicki – sekretarz, Marian Małagocki – gospodarz. Komisję rewizyjną stanowili: Stanisław Kozak – przewodniczący, Stanisław Strumnik i Jan Stępniewski – członkowie.

W dniach: 2 grudnia 1978 r., 20 stycznia 1980 r. i 18 stycznia 1981 r. odbyły się walne zebrania. W tej kadencji zarząd działał w następującym składzie: Mieczysław Czajkowski – prezes, Jerzy Chmurzyński – I wiceprezes i naczelnik, Waldemar Drażkiewicz – zastępca naczelnika, Piotr Kuflewski – skarbnik, Marian Wierzbicki – sekretarz, Marian Małagocki – gospodarz, Wiesław Respond – zastępca gospodarza. W skład komisji rewizyjnej wchodził: Jan Stępniewski, Stanisław Kozak i Stanisław Strumnik.

W dniu 3 lutego 1982 r. odbyło się walne zebranie, na którym wybrano zarząd w następującym składzie: Mieczysław Czajkowski – prezes, Waldemar Drażkiewicz I wiceprezes i naczelnik, Piotr Kuflewski – skarbnik. Komisję rewizyjną stanowili: Zygmunt Kozak, Stanisław Kozak i Stanisław Strumnik – członkowie, Jan Stępniewski – przewodniczący.

Według ewidencji na dzień 31 grudnia 1982 r. nowi członkowie straży to: Eugeniusz Majerek (od 1978 r.), Dariusz Błach, Józef Jasiocha (od 1979 r.), Witold Drażkiewicz (od 1980 r.) Maciej Durak, Kazimierz Janicki, Janusz Kozak, Sławomir Chmurzyński, Ryszard Jasiocha, Henryk Kuflewski (od 1981 r.), Zygmunt Kozak, Tadeusz Sagan, Jan Usarek.

W dniach: 29 listopada 1986 r., 21 listopada 1987 r., 3 grudnia 1988 r. i 2 grudnia 1989 r. odbyły się walne zebrania. Na tę kadencję wybrano zarząd: Mieczysław Czajkowski – prezes, Stanisław Taracha – I wiceprezes i zastępca naczelnika, Wiesław Respond – II wiceprezes, Waldemar Drażkiewicz – naczelnik, Piotr Kuflewski – skarbnik, Dariusz Błach – sekretarz, Bogdan Stępniewski – gospodarz. Komisję rewizyjną wybrano w następującym składzie: Marian Wierzbicki – przewodniczący, Franciszek Rydz i Tomasz Grzegorzczak – członkowie.

Członkami OSP zostali: Tomasz Grzegorzczak, Franciszek Rydz i Janusz Strumnik.

W dniach 2 lutego 1991 r., 11 stycznia 1992, 3 lutego 1993 r., 15 stycznia 1994 r., i 28 stycznia 1995 r., odbyły się zebrania. Na tą kadencję wybrano zarząd: Mieczysław Czajkowski – prezes, Eugeniusz

Majerek – i wiceprezes i naczelnik, Waldemar Drażkiewicz – II wiceprezes, Witold Drażkiewicz – sekretarz, Piotr Kuflewski – skarbnik, Bogdan Stępniewski – gospodarz. Komisję rewizyjną wybrano w następującym składzie: Tadeusz Książniak – przewodniczący, Henryk Kuflewski – wiceprzewodniczący, Marian Respond – sekretarz.

W dniu 2 lutego 1991 r. członkiem OSP został Stanisław Wójcicki.

W dniu 23 marca 1992 r. Sąd Wojewódzki w Lublinie, I wydział Cywilny po rozpoznaniu sprawy z wniosku OSP o wpisanie do rejestru stowarzyszenia postanowił zarejestrować go pod nazwą OSP Kurów, zgodnie ze zmienioną ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. (Prawo o stowarzyszeniach art. 16).

W dniach: 8 lutego 1996 r., 1 lutego 1997 r., 14 lutego 1998 r., 30.01.1999 r. i 19.02.2000 r. odbyły się zebrania i wyłoniono kolejny skład zarządu: Tadeusz Książniak – prezes, Eugeniusz Majerek – naczelnik, Witold Drażkiewicz – sekretarz, Piotr Kuflewski – skarbnik, Bogdan Stępniewski – gospodarz. Komisję rewizyjną stanowili: Henryk Kuflewski – przewodniczący, Kazimierz Sadurski i Jan Usarek – członkowie.

W dniu 4 maja 1997 r., odbyły się uroczystości związane z 85-leciem powstania straży w Kurowie. Z tej okazji została odsłonięta tablica pamiątkowa umieszczona na budynku strażnicy. Obecnie znajduje się ona w izbie pamięci. Decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 19 września 1997 r. OSP Kurów została włączona do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Według danych na dzień 4 maja 1997 r. do OSP Kurów należeli:

Czajkowski Mieczysław
Książniak Jan Tadeusz
Respond Wiesław
Drażkiewicz Waldemar
Stępniewski Bogdan
Kozak Janusz
Taracha Stanisław
Kuflewski Piotr
Durak Maciej
Jakubowski Tadeusz

Kuflewski Henryk
 Usarek Jan
 Sagan Tadeusz
 Sadurski Kazimierz
 Błach Dariusz Jerzy
 Chmurzyński Robert
 Majerek Michał
 Wierciak Kazimierz
 Koter Jan
 Poniewierski Jerzy
 Przychodzeń Mirosław
 Przychodzeń Dariusz
 Strumnik Janusz
 Majerek Eugeniusz
 Mikulski Witold
 Partycki Roman
 Kozak Józef
 Kozak Zygmunt
 Kozak Stanisław
 Skorupski Michał
 Drażkiewicz Janusz
 Strumnik Stanisław
 Paprocki Roman
 Mazurkiewicz Krzysztof
 Kęsik Ryszard
 Gawron Jerzy
 Wierzbicki Marian
 Wójcicki Stanisław

W dniu 24 lutego 2001 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, które wybrało zarząd na kadencję 2001–2005 r.: Prezes Jan Księżniak, naczelnik Eugeniusz Majerek, wiceprezes Witold Drażkiewicz, wiceprezes Krzysztof Mazurkiewicz, sekretarz Stanisław Pietroń, skarbnik Piotr Kuflewski, gospodarz Bogdan Stępniewski, członek Waldemar Drażkiewicz; komisję rewizyjną: Przewodniczącym komisji rewizyjnej został Jan Usarek, a członkami Jerzy Błach i Ryszard Kęsik. W dniu 28 sierpnia 2001 r. OSP Kurów została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto w tej kadencji odbyły się walne zebrania sprawozdawcze w dniach: 2 lutego 2002 r., 22 lutego 2003 r., 14 lutego 2004 r. i 2 lutego 2005 roku.

W dniu 25 lutego 2006 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze. Wybrano zarząd na kadencję 2006 – 2010 r.: Prezes Witold Drażkiewicz, wiceprezes-naczelnik Eugeniusz Majerek, wiceprezes Marek Grzegorzczak, z-ca naczelnika Arkadiusz Malecki, sekretarz Stanisław Pietroń, skarbnik Ryszard

Kęsik, gospodarz Michał Majerek, członek Krzysztof Mazurkiewicz. Uchwałą zebrania sprawozdawczo-wyborczego Honorowym Prezesem OSP Kurów wybrano wieloletniego prezesa Jana Księżniaka w uznaniu jego zasług. Komisję rewizyjną wybrano w składzie: przewodniczący Ryszard Miazek, wiceprzewodniczący Jerzy Błach, sekretarz Henryk Kuflewski. Ponadto w tej kadencji odbyły się walne zebrania sprawozdawcze w dniach: 24 lutego 2007 r. i 21 lutego 2009 r. W 2010 r. w wieży strażackiej utworzono Izbę Pamięci, która dokumentuje stuletnią tradycję OSP Kurów. W dniu 19 lutego 2011 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, które wybrało następujący zarząd na kadencję 2011 – 2015: Prezes Witold Drażkiewicz, wiceprezes-naczelnik Robert Chmurzyński, wiceprezes Arkadiusz Malecki, zastępca naczelnika Artur Poniewierski, sekretarz Ryszard Kęsik, Skarbnik Ryszard Gliniak, kronikarz Michał Wójcicki, gospodarz Jakub Drażkiewicz, członek Eugeniusz Majerek. Komisję rewizyjną wybrano w składzie: przewodniczący Jerzy Błach, wiceprzewodniczący Paweł Banaszek, sekretarz Janusz Kozak. Na zabranie 19 lutego 2011 r. nastąpiła zmiana statutu, OSP Kurów stała się organizacją pożytku publicznego, na rzecz której można przekazać 1% podatku. Z tego tytułu pozyskuje corocznie znaczne kwoty na swoją działalność. W tej kadencji odbyły się walne zebrania sprawozdawcze w dniach: 18 lutego 2012 r., 2 lutego 2013 r., 15 lutego 2014 r. i 31 stycznia 2015 r. W dniu 19 lutego 2011 r. OSP Kurów liczyła 40 członków: Ryszard Kęsik, Eugeniusz Majerek, Witold Drażkiewicz, Arkadiusz Malecki, Jakub Drażkiewicz, Piotr Księżniak, Robert Chmurzyński, Janusz Strumnik, Rafał Stec, Waldemar Drażkiewicz, Jerzy Poniewierski, Janusz Kozak, Stanisław Wójcicki, Henryk Kuflewski, Stanisław Pietroń, Stanisław Taracha, Henryk Jasiński, Jerzy Gawron, Jerzy Błach, Artur Poniewierski, Paweł Banaszek, Łukasz Mrozek, Przemysław Skwarek, Mariusz Chabros, Marek Grzegorzczak, Kazimierz Wierciak,

Piotr Samorek, Aneta Chmurzyńska, Beata Siwiec, Monika Głos, Justyna Księżniak, Katarzyna Wawer, Małgorzata Sadurska, Ryszard Gliniak, Andrzej Wójcik, Michał Wójcicki, Tomasz Michalek, Michał Majerek, Przemysław Kozak, Tomasz Poniewierski. Do OSP Kurów wstąpiło kilka kobiet. Jednak głównym wydarzeniem tej kadencji był jubileusz 100-lecia jednostki. W dniu 4 maja 2012 r. ufundowana została i poświęcona figurka św. Floriana patrona strażaków. Natomiast główne uroczystości 100-lecia odbyły się 8 września 2010 r. i zostały połączone z 570 rocznicą lokacji Kurowa na prawie magdeburskim. Podczas uroczystości odsłonięto na elewacji wieży strażackiej pamiątkową tablicę. Natomiast w 2013 r. został przekazany jednostce przez gminę samochód ratowniczo-gaśniczy typu średniego Renault. Od 2010 r. strażacy OSP Kurów biorą aktywny udział w ogólnopolskiej akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę” oraz akcji „strażackie paczki na Mikołaja”. Strażacy OSP Kurów od 2010 r. zaangażowali się również w pomoc w dostarczaniu żywności dla potrzebujących z Banku Żywności. Druhowie z OSP Kurów pomagali również przy organizacji finałów Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Od 2011 r. OSP Kurów przystąpiła do Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania – Zielony Pierścień”. Tego roku – wspólnie z ośrodkiem pomocy i parafią w Kurowie – OSP przeprowadziła zbiórkę pieniężną na podręczniki dla najuboższych dzieci z terenu gminy. W dniu 30 stycznia 2013 r. odbyła się Gala Ogólnopolskiego Konkursu Radiowego „Strażacy ochotnicy nie tylko gaszą”, gdzie reportaży o strażakach z Kurowa zajął pierwsze miejsce w kraju. Artykuł na temat tych wydarzeń ukazał się na łamach miesięcznika „Strażak”. Dodatkowo, podczas wspomnianej uroczystości Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przekazał jednostce z Kurowa nagrodę w kwocie 25 tys. zł na doposażenie w sprzęt ratowniczo-gaśniczy. W miesięczniku „Strażak” z lipca 2013 r. ukazał się również artykuł o uroczystościach św. Floriana organizowanych przez OSP

Kurów. Natomiast w katolickim tygodniku „Niedziela” z 4 maja 2014 r. ukazał się artykuł o działalności OSP Kurów W 2015 r. OSP Kurów wydała przy wsparciu finansowym powiatu publikację promocyjną – album pt. „OSP w Kurowie – historia i tradycja zobowiązują”. W dniach 10-12 maja 2015 r. delegacja strażaków z OSP Kurów odwiedziła zaprzyjaźnioną jednostkę Straży Pożarnej Havelock Fire/ Rescue Department USA. Wspólnie udało się zorganizować akcję profilaktyki raka piersi w USA i Polsce, z udziałem Puławskiego Stowarzyszenia Amazonki i Gimnazjum w Kurowie.

W dniu 12 marca 2016 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, które wybrało zarząd na kadencję 2016-2020 r.: Prezes Witold Drażkiewicz, wiceprezes i naczelnik Artur Poniewierski, z-ca naczelnika Adam Miziak, sekretarz Paweł Banaszek, skarbnik Ryszard Gliniak, kronikarz Piotr Samorek, gospodarz Robert Chmurzyński, członek Janusz Kozak. Komisję rewizyjną wybrano w składzie: przewodniczący Jerzy Błach, wiceprzewodniczący Stanisław Taracha, sekretarz Jerzy Gawron. W dniu 12 marca 2016 r. OSP Kurów liczyła 38 członków: Paweł Banaszek, Arkadiusz Białota, Jerzy Błach, Michał Błach, Mariusz Chabros, Aneta Chmurzyńska, Robert Chmurzyński, Jakub Drażkiewicz, Waldemar Drażkiewicz, Witold Drażkiewicz, Jerzy Gawron, Ryszard Gliniak, Marek Grzegorzczak, Henryk Jasiński, Ryszard Kęsik, Marek Koter, Janusz Kozak, Przemysław Kozak, Piotr Książniak, Eugeniusz Majerek, Michał Majerek, Arkadiusz Małecki, Tomasz Nesterowicz, Stanisława Pietroń, Artur Poniewierski, Jerzy Poniewierski, Tomasz Poniewierski, Tomasz Rudyk, Piotr Samorek, Janusz Strumnik, Jakub Śmietanko, Stanisław Wójcicki. W 2017 r. gmina przekazała OSP Kurów nowy samochód ratowniczo-gaśniczy typu średniego Man TGM. W dniu 20 maja 2018 r. zmarł w wyniku obrażeń doznanych w wypadku drogowym na drodze ekspresowej Kurów – Lublin prezes zarządu OSP Kurów Witold Drażkiewicz.

Nowym prezesem Zarządu OSP Kurów został Robert Chmurzyński. Włączenie OSP Kurów do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego sprawia, że jednostka ta stale podnosi kwalifikacje i zabiega sukcesywnie o pozyskanie nowego sprzętu niezbędnego w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Jednostka wyjeżdża nie tylko do pożarów, ale głównie do różnego rodzaju zdarzeń drogowych. Ważną rolę odgrywa w działalności OSP Kurów prewencja wśród lokalnej społeczności pod hasłami „Ratujemy i uczymy ratować” oraz „zapobiegajmy pożarom i innym zdarzeniom losowym”. Strażacy OSP Kurów współpracują również z lokalnym środowiskiem: przedszkolami, szkołami, parafiami, gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, chórem gminy, gminnym ośrodkiem kultury, biblioteką gminną, powiatem i państwową strażą pożarną w Puławach. W dniu 9 maja 2013 r. OSP Kurów wystawiła na powiatowe uroczystości Dnia Strażaka poczet sztandary oraz zaprezentowała działalność jednostki. Ponadto strażacy OSP Kurów biorą udział w świętach narodowych i okolicznościowych organizowanych przez gminę oraz uroczystościach religijnych organizowanych przez parafię.

Strażacy OSP Kurów działają również w strukturach Związku OSP RP. Stanisław Wójcicki na XIII (27.04.2012 r.), XIV (21.04.2017 r.) i XV (23.07.2022 r.) Zjeździe Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP w Lublinie został wybrany Przewodniczącym Wojewódzkiego Sądu Honorowego oraz delegatem i brał udział w obradach XIII (15.09.2012 r.), XIV (9.09.2017 r.) Zjazdu Krajowego oraz Nadzwyczajnego (4.06.2016 r.) Zjazdu Krajowego Związku OSP RP w Warszawie. Jest również delegatem na XV Zjazd Krajowy, który odbędzie się 1 października 2022 r.

W dniu 13 sierpnia 2022 r. odbyły się uroczystości jubileuszu 110-lecia OSP w Kurowie. Rozpoczęły się w kościele parafialnym w Kurowie Mszą Św. dziękczynną za strażacką służbę. Dalsze uroczystości przebiegały na Starym Rynku w Kurowie

przy udziale: prof. Krzysztofa Szulowskiego Posła na sejm RP Ziemi Puławskiej, dh Zbigniewa Zadury Członka Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Lublinie, st. bryg. Grzegorza Podhajnego Komendanta Powiatowego PSP, a zarazem wiceprezesa Zarządu Oddział Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Puławach, Grzegorza Kuny wiceprzewodniczący Rady Powiatu Puławskiego reprezentującego również Ministra Edukacji i Nauki Przemysław Czarnka i Starostę Puławskiego Danutę Smagę. Po ceremoniale strażackim gości

powitał Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kurowie Stanisław Wójcicki.

Za zasługi dla pożarnictwa zostali odznaczeni:

– Brązowym medalem za zasługi dla Pożarnictwa: Białota Arkadiusz, Błach Michał, Rudyk Tomasz, Siwiec Łukasz, Żyła Marcin

– Srebrnym Medalem za zasługi dla Pożarnictwa: Kozak Przemysław, Książniak Piotr, Miziak Adam, Nesterowicz Tomasz

– Złotym Medalem za zasługi dla Pożarnictwa: Paweł Banaszek, Jakub Drażkiewicz, Jerzy Gawron, Ryszard Gliniak, Marek Grzegorzczak, Ryszard Kęsik, Łukasz Mrozek,

Artur Poniewierski, Janusz Strumnik.

Odnaką Strażak Wzorowy odznaczeni zostali:

Jakub Śmietanko, Filip Drażkiewicz, Arkadiusz Białota, Tomasz Rudyk, Łukasz Siwiec i Marcin Żyła.

Odnaką za wysługę lat odznaczeni zostali:

50 lat – Waldemar Drażkiewicz, Stanisław Taracha

45 lat – Eugeniusz Majerek

40 lat – Jerzy Błach, Janusz Kozak, Jerzy Poniewierski

30 lat – Ryszard Kęsik, Stanisław Wójcicki

25 lat – Robert Chmurzyński, Piotr Samorek

20 lat – Jerzy Gawron, Marek Grzegorzczak

15 lat – Jakub Drażkiewicz, Piotr Książniak, Łukasz Mrozek, Artur Poniewierski

10 lat – Paweł Banaszek, Arkadiusz Białota, Ryszard Gliniak, Przemysław Kozak, Adam Miziak, Tomasz Nesterowicz, Tomasz Poniewierski

5 lat – Michał Błach, Filip Drażkiewicz, Tomasz Rudyk, Łukasz Siwiec, Jakub Śmietanko, Marcin Żyła.

Następnie okolicznościowe słowo

wygłosili zaproszeni goście.

Na zakończenie uroczystości

głos zabrał Wójt Gminy Kurów

Arkadiusz Małecki.

Zapisaane światłem

Kurów, pogrzeb księdza Stanisława Zawadzkiego
zmarłego 2 marca 1969 r. w Łodzi.

autor zdjęcia: Edward Szeleźniak
aparat: Smienna 8
odbitka: Krzysztof Andrzej Boreczek
skan odbitki 9 cm x 14 cm, fragment
archiwum GOK w Kurowie

Dożynki Gminy Kurów 2022 r.

Nasze gminne świętowanie rozpoczęliśmy Mszą świętą sprawowaną przez ks. Kazimierza Podstawkę. Następnie uroczystym korowodem przy dźwiękach kapeli udaliśmy się na Stary Rynek.

Dożynki objął Patronatem Narodowym Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda. Starostami tegorocznych dożynek byli rolnicy z Kurowa Renata i Stanisław Krupowie. Zaszczycili nas swoją obecnością: Wojewoda Lubelski Lech Sprawka, który reprezentował Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego, Poseł na Sejm RP Sławomir Skwarek. Michał Śmich reprezentował Posła na Sejm RP Ziemi Puławskiej Krzysztofa Szulowskiego oraz Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Henryka Kowalczyka. Przybyli również: Wicestarosta Puławski Leszek Gorgol, Przewodniczący Rady Powiatu Puławskiego Janusz Wawerski, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Puławskiego Grzegorz Kuna, który jednocześnie reprezentował Ministra Edukacji i Nauki Przemysław Czarnka oraz Radny Rady Powiatu Puławskiego Stanisław Wójcicki.

Podczas uroczystości Arkadiusz Malecki Wójt Gminy Kurów wraz z gośćmi podzielili wśród wszystkich obecnych wypieczony z tegorocznej mąki chleb. Mogliśmy podziwiać tradycyjne wieńce dożynkowe wykonane przez Kola Gospodyń Wiejskich. Wszystkie z nich otrzymały w konkursie za ich trud wykonania nagrody finansowe w następującej kolejności Grupa Nieformalna Oleśki I nagroda 1300 zł, Kolo Gospodyń Wiejskich w Bronisławce z Kolem Gospodyń Wiejskich Kobiety Razem w Klementowicach II nagroda ex aequo po 1000 zł i Kolo Gospodyń Wiejskich w Brzozowej Gaci III nagroda 700 zł.

Po raz kolejny zostały poprowadzone przez animatora kultury Leszka Gęcę dziecięce zabawy ludowe przywołujące pamięć o tradycyjnych rozrywkach wiejskich podwórek i pastwisk.

Red.

Zdjęcia: Tobiasz Lipiński

By święto rolników opierało się o dawne zwyczaje i wyrażało wdzięczność za trud pracy, zrodził się pomysł rozpoczęcia dożynek polonezem – chodzonym, a potem trwającą do późnych godzin zabawą dożynkową, okraszoną staropolskim jadłem. Bawiliśmy się przy muzyce zaczerpniętej od dawnych wiejskich muzykantów. Zagrały: Kapela Butrynow, kontynuująca muzyczne tradycje regionu Roztocza oraz Kapela Tadirindum, kultywująca muzykę taneczną regionu Podkarpacia.

Parafianie z Klementowic bardzo miło wspominają księdza kanonika Edwarda Kozakiewicza

W okresie, kiedy nasz wikariusz został przeniesiony do Lublina i trudy prowadzenia parafii spoczęły na barkach ks. kanonika Zbigniewa Fiduta, sąsiedzką pomocą w sprawowaniu posługi kapłańskiej wspierał go Szanowny Jubilat ksiądz kanonik Edward Kozakiewicz. Służył wiernym w konfesjonale i odprawiał Msze święte. Szczególnie utkwiły mi w pamięci homilie, w których ks. Edward Kozakiewicz objaśniał wybrany na dany dzień fragment Pisma Świętego w kontekście naszego Zbawienia, sytuacji społecznej i politycznej. Przekazywał wiernym wskazówki moralne dotyczące życia.

Kiedy kardynał Kazimierz Nycz ogłosił, że Prymas Tysiąclecia kardynał Stefan Wyszyński zostanie błogosławionym Kościoła katolickiego, to właśnie ks. kanonik Edward Kozakiewicz przygotował nas, abyśmy lepiej i bardziej świadomie przeżyli to niecodzienne wydarzenie. Zapoznał nas z biografią Prymasa Tysiąclecia i przekazał nam książkę zatytułowaną „Wszystko o Prymasie Tysiąclecia”, która wędrowała od jednej rodziny do drugiej. Znaleźliśmy w tej lekturze rzetelnie napisany życiorys Prymasa.

W każdą pierwszą niedzielę miesiąca z wiernymi należącymi do kółek różańcowych, ks. Edward Kozakiewicz prowadził zmiany tajemnic. Pięknie śpiewał, zawsze rozpoczynał pieśnią, której wcześniej nie znaliśmy „Różańcowa Pani Nieba Ziemi”. Czytał nam intencje na dany miesiąc, nie tylko papieskie, ale i parafialne. Wspólnie odmawialiśmy dziesiątek Różańca Świętego. Bardzo miło wspominam te gościnne przyjazdy do naszej świątyni.

Z okazji pięćdziesięciu lat kapłaństwa życzę księdzu kanonikowi Edwardowi Kozakiewiczowi błogosławieństwa Bożego, dużo zdrowia, sił i wytrwałości w posłudze kapłańskiej, dziękując za obecność w Parafii p.w. św. Małgorzaty i św. Klemensa w Klementowicach.

Parafianka

Ewangelizacja Jubilata księdza Edwarda Kozakiewicza

Duchu Święty Boże oddajemy Tobie nasze myśli i słowa. Prowadź nas, by ten artykuł stał się wyrazem wdzięczności dla ks. kanonika Edwarda Kozakiewicza.

Były proboszcz naszej parafii pod wezwaniem św. Michała Archanioła obchodzi w tym roku jubileusz 50-lecia swojego kapłaństwa. Nasze wspomnienia odnoszą się do czasu, w którym za Jego zgodą i pośrednictwem powstał Legion Maryi.

Był rok 1993 – październik – miesiąc Matki Bożej Różańcowej. Taką też nazwę przyjęła nasza grupa – nasze Prezydium. Ks. kanonik został naszym pierwszym kierownikiem duchowym. Udostępnił salkę na plebani, uczestniczył w cotygodniowych spotkaniach głosząc alokucje. Wspierał nasze inicjatywy modlitw, nabożeństw i prac apostolskich. Dbal o nas przez pobudzanie do czynów i cnót godnych legionistów Maryi. Jednym z Jego zadań było napelnianie nas gorącą miłością do Matki Bożej. Uczestniczył z nami w Złotach Generalnych oraz innych uroczystościach i świętach legionowych. Śpiewał pieśni, w tym i maryjne, uczył nowych. Zlecał, ale i angażował się osobiście w prace na rzecz parafii. Czynności te nigdy nie przesłaniały Jego charyzmy, jaką była wielka duchowość i dbanie o prawdziwe życie religijne każdego chrześcijanina, nie tylko legionisty.

Księżo Kanoniku, świadomi swego maryjnego powołania, dziękujemy Ci za energię miłości, Bożej Miłości, którą w nas wyzwalałeś i wyzwalaś. Życzymy dalszej dobrej współpracy z Braćmi w kapłaństwie. Życzymy nadal budowania tej niewidzialnej duchowości Bożej, duchowości w każdym człowieku.

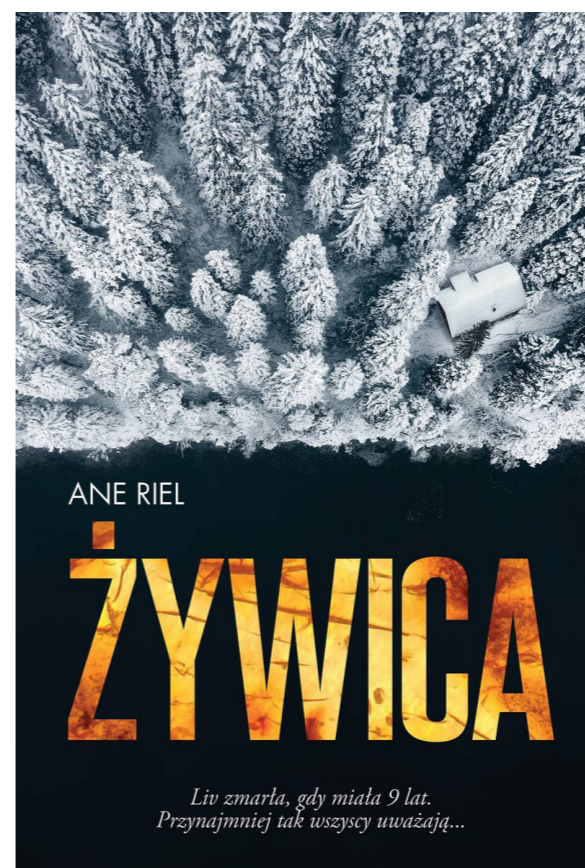
Legionistki Prezydium Matki Bożej Różańcowej przy Parafii Narodzenia NMP i św. Michała Archanioła w Kurowie

Zdjęcie: Tobiasz Lipiński

XII Dni Muzyki, wrzesień 2022 r.
Kościół św. Klemensa i św. Małgorzaty w Klementowicach
Fot. Mateusz Borny

PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

Na początku roku na rynku wydawniczym ukazała się pierwsza część cyklu powieści o przygodach Ani Shirlej, w nowym, bliższym oryginałowi tłumaczeniu, autorstwa Anny Bańkowskiej. Nic więc dziwnego, że po słowach tłumaczki „zabiłam Anię, zburzyłam Zielone Wzgórze i pozbawiłam je pokoiku na facjatce” wśród czytelników, głównie w mediach społecznościowych, rozgorzała burzliwa dyskusja. Zaintrygowana tymi wydarzeniami postanowiłam, po niemal dziesięciu latach, ponownie sięgnąć po książkę **Lucy Maud Montgomery** pod zmienionym tytułem „**Anne z Zielonych Szczytów**”. Sięgnęłam i przypadłam, świat dookoła przestał istnieć, a ja przeniosłam się w malownicze zakątki Avonlea. Wraz z niezwykle wrażliwą i romantycznie usposobioną bohaterką śmiałam się i wzruszałam, uczestnicząc w jej niesamowitych przygodach. Książka mnie urzekła, nie potrafię jednak powiedzieć, czy była to zasługa nowego tłumaczenia, czy ponadczasowej fabuły i młodzieńczego wdzięku głównej bohaterki. Najwięcej kontrowersji wśród czytelników wywołała zmiana tytułu, ale moim zdaniem jest w pełni uzasadniona. Inne zmiany są kosmetyczne i dotyczą głównie przywrócenia oryginalnej pisowni imion i nazw geograficznych. Nie jest ważne po którą wersję lektury sięgniecie, ważne jest, by nie odmawiać sobie niewątpliwiej przyjemności obcowania z nie tracącą aktualności prozą Lucy Maud Montgomery.

„**Żywica**” autorstwa skandynawskiej pisarki **Ane Riel**, to książka obok której nie można przejść obojętnie. To wstrząsająca kronika szaleństwa, do którego może doprowadzić źle pojmowana miłość. Akcja powieści rozgrywa się na odosobnionej, małej, duńskiej wyspce, którą zamieszkuje sześciolatnia Liv z rodziną. Dziewczynka z dziecięcą szczerością, dzień po dniu, opisuje życie u boku zdziwaczałego, nadmiernie gromadzącego przedmioty ojca i monstrualnie otyłej matki. Pomimo niewątpliwiej dysfunkcyjności rodziny Liv czuje się kochana, nie rozumie tragizmu swego położenia, akceptuje prawdy wpajane jej przez ojca i jest mu bezwarunkowo oddana. Dziecko nie szuka pomocy, bo nie wie, że jej potrzebuje, a gdy pomoc nadchodzi, długo zmagają się z dylematem, czy uwierzyć ojcu, którego kocha, czy obcemu przed którym była zawsze przestrzegana. Mroczna baśń, czy thriller psychologiczny, duszny, gęsty wręcz klimat opowieści, niesamowita pozycja.

Beata Frydrych

Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach i jego zastosowanie w pracy z klientami ośrodków pomocy społecznej

Tekst: Daria Sokołowska

W tekście niniejszym chciałam wykazać, jak pomoc społeczna ewoluje i zmienia się.

Czynnikiem determinującym zmiany jest otaczająca rzeczywistość, potrzeby, tendencje społeczne. Sądzić można, że jest to dojrzała instytucja, jednak to nadal obszar dynamicznie rozwijający się. Pomoc społeczna to człowiek, więc wyzwania ze względu na mnogość i złożoność problemów, jakie dotyczą jednostki, wymagają od tego obszaru rozwoju, poszukiwania innowacyjnych rozwiązań, by oferowana pomoc była kompleksowa i dostosowana do aktualnych oczekiwań społeczeństwa.

Tam, gdzie jest człowiek, tam są zmiany. Uznać można, że pomoc społeczna będzie podążała za jednostką, by wsparcie było holistyczne i dostosowane do potrzeb. Zmienia się kierunek pracy. Przystają dominować formy pomocy finansowej. Klienci oczekują wysłuchania, uwagi. Rozwój gospodarczy, informatyzacja, przyspieszenie tempa życia, pogoń za stabilizacją finansową, bezpieczeństwem, zmiany w obrębie rodziny sprawiają, że przed pracownikiem socjalnym pojawiają się nowe wyzwania. Literatura przedmiotu dość wnikliwie i szczegółowo określa istotę pracy socjalnej akcentując, że ma ona „służyć kompensowaniu braków środowiskowych, usuwaniu niepomyślnych składników sytuacji społecznej jednostek i grup, ma także do spełnienia ważną rolę w poczynaniach opiekuńczych wobec tych osób czy grup, które nie są w stanie poradzić sobie z trudnościami życiowymi. Może być

przydatna w działaniach aktywizujących, wspomagających rozwój jednostek i zbiorowości w dziedzinie edukacji, kultury, samorządności społecznej” (Wódcz K., 1998, s. 33). Obowiązujący stan prawny ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) w artykule 7 wskazuje, że pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony);
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach),
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej”.

Lista przesłanek wskazujących na zasadność włączenia pracownika socjalnego – jak wynika z aktu prawnego powyżej – jest bardzo szeroka. Istotnym jest również, że wyżej wymienione problemy społeczne niejednokrotnie funkcjonują w skompilowanej postaci. Dlatego niekiedy nawet najlepiej przygotowany pracownik socjalny w zderzeniu z mnogością zadań, ograniczeniami instytucjonalnymi, trudnymi warunkami pracy nie zawsze ma możliwość efektywnej realizacji zadań socjalnych. W toku edukacji zajmowałam się zjawiskiem poczucia odpowiedzialności pracowników instytucji pomocy społecznej. Jako praktyk i empirysta zauważyłam, jak wysokie poczucie odpowiedzialności w realizacji zadań wykazują pracownicy socjalni, a także – jak to wysokie poczucie odpowiedzialności obciąża zespoły.

Klienci pomocy społecznej posiadają zasoby, mają liczne doświadczenia życiowe. Gdyby pracownik socjalny wchodzący w środowisko pomagał kierować uwagę w stronę tego co użyteczne i dobre, zamiast „parkować” zainteresowanie na deficytach, brakach i problemach, praca mogłaby podążać w stronę budowania satysfakcjonującej zmiany. „Klient może nie zdawać sobie sprawy, że posiada te zasoby. Dlatego celem jest właśnie wydobywanie i pokazywanie ich klientowi” (Louis A.A., Rotberg I., 2021, s. 31).

Praca w *podjęciu skoncentrowanym na rozwiązaniach* dotyczy podejmowania próby dookreślenia:

- 1) „Co jest ważne dla twojego klienta?”
- 2) Co ma sens dla niego?

- 3) Jakie są jego pomysły na rozwiązanie trudnej sytuacji w której się znalazł ?
- 4) Jakie są jego sukcesy i porażki związane z tym konkretnym problemem?
- 5) Jak klient widzi swój problem? Jakie są jego osobiste wyjaśnienia dotyczące tego problemu?
- 6) Co chce z tym zrobić, a czego nie chce zrobić?
- 7) Jakimi zasobami dysponuje, które mogą być pomocne w rozwiązaniu tego problemu?
- 8) Gdzie aktualnie znajduje się na drodze do pożądanego przez niego rozwiązania?” (Szczepkowski J., 2017, s. 95).

Ośrodki pomocy społecznej, szczególnie w mniejszych miejscowościach, są miejscami do których w pierwszej kolejności kierują swe kroki mieszkańcy. Jednak mimo licznych realizowanych zadań jest to bardzo niedofinansowany obszar. Sądzić można, że pomoc społeczna jest tym obszarem który będzie nadal ewoluował i poszukiwał coraz bardziej użytecznych kontekstów do pracy z drugim człowiekiem.

Literatura:

Arias L.A., Rotberg I., (2021), Po jasnej stronie mocy, Wydawnictwo Teofast, Kielce

Chaczko K., Klimek M. Zdebska E., (2020), Wprowadzenie do zarządzania w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków

Ratner H., George I., Iveson Ch., (2017) Terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniach, Wydawnictwo Poligraf, Łódź

Szczepkowski J. (2017), Praca socjalna – podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń

Ustawa o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

Wódcz K. Praca socjalna w środowisku zamieszkania, (1998), Wydawnictwo Śląsk, Katowice

Mobilność kadry szansą na rozwój

Kadra nauczycieli w projekcie edukacyjnym Erasmus+

Szkoła Podstawowa im. ks. G. Piramowicza w Kurowie od 1 listopada 2021 r. do 30 października 2022 r. realizuje edukacyjno-kulturowy projekt europejski „Mobilność kadry szansą na rozwój” (nr projektu 2021-1-PL01-KA122-SCH-000015234) finansowanego przez Unię Europejską.

W projekcie uczestniczy 17 nauczycieli Szkoły Podstawowej, którzy spełnili określone w regulaminie kryteria wymagań.

Krajem, w którym nauczyciele zdobywali wiedzę i doświadczenie oraz poznawali tradycję, była Hiszpania, a konkretnie Granada – miasto będące tygłem trzech bogatych w historię kultur.

Projekt zakłada podniesienie kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej, a w konsekwencji efektywności pracy placówki w zakresie kluczowych umiejętności współczesnego nauczyciela oraz kreatywności w systemie edukacji. Celem projektu jest również rozwijanie świadomości międzykulturowej, która przejawia się w poszerzaniu wiedzy o europejskim dziedzictwie. Wsparcie kulturowe obejmowało zwiedzanie Malagi, Nejry, Alhambry, Rondy i oczywiście samej Granady. Jednak kluczowym punktem projektu było aktywne uczestnictwo nauczycieli w zajęciach prowadzonych przez wysoko wykwalifikowaną kadrę z Universal Mobility w Granadzie.

Kurs 1 – trwający od 11 do 15 lipca 2022r. włącznie, zakończony uzyskaniem certyfikatu, prowadzony był przez mentorkę i coacha Panią Annę Łuszcz z Universal Mobility i obejmował swoim zakresem kluczowe umiejętności współczesnego nauczyciela (Key skills of a modern teacher). Podczas zajęć nauczyciele zdobywali i wykorzystywali w praktyce wiedzę na temat predyspozycji psychologicznych w pracy z młodzieżą, komunikacji, aktywnego słuchania, stawiania wyzwań i wspierania. W kolejnych dniach zajęcia obejmowały

ćwiczenia z komunikacji niewerbalnej, pracy z przestrzenią i narzędziami. Z dużym zaangażowaniem nauczyciele pozyskiwali i uzupełniali wiedzę z niekonwencjonalnych metod nauczania, wykorzystując takie środki jak dźwięk, obraz, gadzety i ekspresję twórczą uczniów. Uczestnicy projektu mieli okazję zweryfikować swoją wiedzę na temat trenera, mentora i coacha oraz tego, jak wejść w ich rolę na sali lekcyjnej podczas zajęć z uczniami.

Drugi tydzień pobytu w Granadzie to realizacja kolejnej części kursu, tym razem poświęconego zdobywaniu wiedzy i umiejętności z zakresu kreatywności w systemie edukacji (Creativity in the Education System). Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Kurowie, pod kierunkiem Pani Anny Łuszcz, uczestniczyli w zajęciach z psychologii twórczości. Poszczególne bloki tematyczne dotyczyły takich problemów jak: schematy utrudniające twórczość uczniów, zasady ułatwiające twórcze myślenie, działanie i myślenie poza schematami, myślenie projektowe, zarządzanie jakością (cykl Deminga do wykorzystania na lekcjach), projektowanie kreatywnej lekcji – cele i skutki, techniki kreatywnego myślenia, rozwiązywania problemów, generowania i wdrażania pomysłów.

Intensywność zajęć wynikająca z doboru treści i metod oraz sposobu prowadzenia angażowała wszystkich uczestników mobilności do tego stopnia, że dyskusja często przenosiła się poza dzienne ramy czasowe kursu oraz mury budynku, w którym odbywały się zajęcia.

Ilość i przede wszystkim jakość zdobytej wiedzy i umiejętności, była na bieżąco weryfikowana i poddawana ewaluacji przez prowadzącą, ale też przez samych nauczycieli.

Universal Mobility – hiszpańska firma zajmująca się projektem europejskim „Mobilność kadry szansą na rozwój”, w którym uczestniczyli nauczyciele Szkoły

Podstawowej w Kurowie w ramach programu Erasmus+, zadbała również o poszerzenie wiedzy uczestników tego projektu, w dziedzinie szeroko pojętej kultury, historii, obyczajowości i tradycji mieszkańców Andaluzji. Wycieczki do historycznych miast i regionów, ujętych na liście Światowego Dziedzictwa Narodowego UNESCO, pozwoliły na szersze, wielowymiarowe spojrzenie na wielokulturowość Europy. Niezwykła otwartość, szacunek do każdego człowieka bez względu na kolor skóry, religię czy narodowość, serdeczność i tolerancyjność mieszkańców Granady i okolic sprawiała, że uczestnicy kursu mogli poczuć się Europejczykami w pełnym tego słowa znaczeniu.

Współczesna szkoła generuje określone potrzeby związane z nauką, kształceniem i wykształceniem młodego człowieka. Dzięki fundacjom takim jak InCrea, która zajmuje się opracowywaniem kreatywnych programów edukacyjnych umożliwiających mobilność nauczycieli, uczniów czy studentów, kadra nauczycielska ze Szkoły Podstawowej im. ks. G. Piramowicza w Kurowie mogła uczestniczyć w projekcie Erasmus+ m.in. po to, by móc sprostać wymaganiom edukacyjnym szkoły XXI wieku.

Anna Wyskwar

PRAWO CYWILNE – DOŻYWCIE

Jeżeli w zamian za przeniesienie własności nieruchomości nabywca zobowiązał się zapewnić zbywcy dożywotnie utrzymanie /**umowa o dożywocie**/, powinien on, w braku odmiennej umowy, przyjmując zbywcę jako domownika, dostarczać mu wyżywienie, ubranie, światło i opał, zapewnić mu mieszkanie, odpowiednią pomoc i pielęgnowanie w chorobie oraz sprawić mu własnym kosztem pogrzeb odpowiadający zwyczajom miejscowym /art. 908 § 1 kodeksu cywilnego/.

Mający prawo dożywocia mieszkania może przyjąć na mieszkanie małżonka i dzieci nieletnie. Inne osoby może przyjąć wtedy, gdy są przez niego utrzymywane albo potrzebne przy prowadzeniu gospodarstwa domowego. Dzieci przyjęte jako małoletnie mogą pozostać w mieszkaniu także po uzyskaniu pełnoletności. Również rodzice i małżonek uprawnionego mogą pozostać dalej w mieszkaniu. Zależy to od zapisów umowy dożywocia. Uprawniony może również korzystać z pomieszczeń i urządzeń przeznaczonych do wspólnego użytku mieszkańców budynku.

Uprawniony do dożywocia mieszkania nie może wykonywać swego prawa przez osoby trzecie.

Jeżeli w umowie o dożywocie nabywca nieruchomości

zobowiązał się obciążyć ją na rzecz zbywcy użytkowaniem, którego wykonanie jest ograniczone do części nieruchomości, służebnością mieszkaniową lub inną służebnością osobistą albo spełniać powtarzające się świadczenia w pieniądzu lub w rzeczach oznaczonych co do gatunku, użytkowanie, służebność osobista oraz uprawnienie do powtarzających się świadczeń należą do **treści** prawa dożywocia.

Osobą uprawnioną jest tu określona umową **osoba fizyczna**. Nie może to być osoba prawna. Umowa dożywocia zaspokaja potrzeby oznaczonej osoby fizycznej. **Wygasa** ona wraz ze śmiercią uprawnionego. Prawo dożywocia jest **niezbywalne**.

Dożywocie można zastrzec także na rzecz osoby bliskiej zbywcy nieruchomości.

Przeniesienie własności nieruchomości na podstawie umowy o dożywocie następuje z jednoczesnym **obciążeniem** nieruchomości prawem dożywocia.

W razie zbycia nieruchomości obciążonej prawem dożywocia **nabywca** ponosi także osobistą odpowiedzialność za świadczenia tym prawem objęte, chyba że stały się wymagalne w czasie, kiedy nieruchomość nie była jego własnością. Osobista odpowiedzialność współwłaścicieli jest solidarna.

Prawo dożywocia ustanowione na rzecz kilku osób ulega w razie śmierci jednej z tych osób odpowiedniemu **zmniejszeniu**. Natomiast po śmierci zobowiązanego, zobowiązanie wynikające z zawartej umowy dożywocia **przejdzie** na spadkobierców.

Jeżeli zobowiązany z tytułu umowy o dożywocie zbył otrzymaną nieruchomość, dożywotnik może żądać **zamiany** prawa dożywocia na **dożywotnią rentę**, odpowiadającą wartości tego prawa. W orzecznictwie sądowym powszechnie przyjmuje się bowiem, iż chodzi o przeniesienie własności na podstawie umowy sprzedaży, a nie w wyniku dziedziczenia /Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1976 r. sygn. II CR 741/75 /.

Jeżeli wytworzą się między dożywotnikiem a zobowiązanym takie stosunki, że nie można wymagać od stron, żeby pozostawały nadal w bezpośredniej ze sobą styczności, **sąd** na żądanie jednej z nich **zamieni** wszystkie lub niektóre uprawnienia objęte treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę odpowiadającą wartości tych uprawnień. W wyjątkowych przypadkach sąd może rozwiązać umowę o dożywocie.

Tekst: Stanisław Wójcicki

Innowacyjny ogólnopolski projekt edukacyjny „Z ekologią na Ty” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie

Projekt jest odpowiedzią na aktualne potrzeby dzieci, wymogi edukacyjne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego i wychowania przedszkolnego oraz opublikowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2021/2022.

Głównymi celami projektu jest wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju. Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających porównanie wartości oraz norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

Projekt składał się z 50 zadań związanych z ekologią, każde z nich placówka mogła modyfikować i dostosowywać do własnych realiów. Lista EKO zadań i wyzwań podzielona została na moduły:

Moduł I – jestem EKO

Zadania z modułu pierwszego to 7 wyzwań, z których należało zrealizować co najmniej 2. Zadania dotyczyły zagadnień ekologicznych np. wspólne stworzenie regulaminu młodego ekologa, zorganizowanie w szkole pokaz EKO mody, nagranie filmu z wypowiedziami dzieci – *Co to właściwie znaczy być EKO?*, zorganizowanie szkolnego konkursu z EKO wiedzy lub stworzenie własnego zadania związanego z tematyką modułu. Klasa IIIc, IIc i grupa świetlicowa podjęły trzy zadania z pierwszego modułu.

Moduł II – Przyroda wokół nas

W drugim module należało zrealizować przynajmniej 4 zadania, z 20 zaproponowanych. Zostały zorganizowane wycieczki do lasu i spotkanie z leśnikiem, który opowiedział dzieciom o znaczeniu lasu w przyrodzie. Wykonane zostały: makiety lasu, na których zaznaczono jego piętrową budowę oraz praca techniczna – *Las w słoiku*. Przeprowadzony został konkurs plastyczny *Żyj w zgodzie z przyrodą*, zabawa w *leśnych detektywów*, czyli lekcja w terenie, na której dzieci miały możliwość uświadomienia sobie istnienia przyrody poprzez jej odbiór wszystkimi zmysłami: przez dotykanie kory drzew i powierzchni liści, słuchanie szumu drzew, śpiewu ptaków oraz podziwianie barw przyrody. Uczniowie klas: II b, II c, III a, III c i IV c wykonali aż 9 zadań z modułu II.

Moduł III – Rady na odpady

Ten moduł zobowiązywał do podjęcia minimum dwóch wyzwań, z dziewięciu proponowanych: zbiórka makulatury lub elektrośmieci, przygotowanie praktycznych zajęć dotyczących segregacji odpadów, zorganizowanie wycieczki na wysypisko śmieci, wykonanie eko ozdób na choinkę i udekorowanie własnej, zorganizowanie konkursu na eko ludka czy eko torbę lub udział w *Akcji sprzątania świata*. Uczniowie klas VII d i III c wraz z grupą świetlicową wykonali łącznie trzy zadania z modułu trzeciego.

Moduł IV – Eko zdrowie

W module IV należało zrealizować minimum dwa z pięciu wyzwań, które skupiają się na promowaniu zdrowego stylu życia i zasad

zdrowego żywienia, np. zorganizowanie spotkania z dietetykiem, stworzenie własnej książki kucharskiej, zorganizowanie wycieczki do sklepu ze zdrową żywnością lub przygotowanie *Dnia Zdrowego Śniadania*. Do zadań z tego modułu przystąpiły dzieci z klas: I b, II b, II c i III c. Wspólnymi siłami podolali trzem wyzwaniom.

Moduł V – Eko inspiracje

Ostatni moduł to dziewięć propozycji, z których należało wybrać minimum dwie, aby zrealizować projekt: napisanie wiersza o tematyce ekologicznej, stworzenie eko hasła reklamowego, wykonanie zabawki z papieru, stworzenie logo do akcji *Z ekologią na Ty*. Do zadań przystąpiły klasy VII a i VII d, grupa przedszkolnych 6-latków, I b i grupa świetlicowa, które łącznie wykonały 4 zadania.

Wszystkie zrealizowane w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie wyzwania projektowe innowacji „Z ekologią na Ty” można było śledzić na stronie Facebook świetlicy szkolnej. Metody i formy pracy zostały dostosowane do wieku i możliwości dzieci. Przyczyniły się one do stworzenia sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka: mowy, zachowania, ruchu, ubioru, plastyki. Dzięki innowacyjnemu projektowi uczniowie doskonalili umiejętności w zakresie rozumienia zależności pomiędzy składnikami środowiska przyrodniczego. Kształtowali umiejętność obserwacji faktów, zjawisk przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, wykonania eksperymentów i doświadczeń, a także formułowali wnioski i własne spostrzeżenia.

Koordinator projektu
Jolanta Zajac

BIULETYN

Cz. XXVI

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie

Z okazji 50-lecia kapłaństwa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie życzy Księdzu Kanonikowi Edwardowi Kozakiewiczowi długich lat życia w zdrowiu w otoczeniu samych przyjaznych ludzi, błogosławieństwa Bożego oraz opieki Matki Bożej na każdy dzień życia i posługi kapłańskiej.

Pragniemy wyrazić wdzięczność i szacunek za współpracę i wszelkie działania na rzecz trzeźwości w naszej parafii i w naszej gminie.

Dziękujemy za pracę w GKRPA w Kurowie, za wspieranie „Ruchu trzeźwociowego”, za spotkania z grupami samopomocowymi: Grupą AA „Przystań” i Al-Anon „Radość”. W naszej pamięci przechowujemy wspomnienia świętowania rocznic tych grup, nie tylko podczas celebrowania Mszy świętej, ale także na mitingach otwartych organizowanych w Urzędzie Gminy w Kurowie i w lokalu GKRPA „Przystań”.

Na ręce Szanownego Jubilata składamy także serdeczne podziękowania za spotkania w czasie Bożego Narodzenia i Wielkanocy, za dzielenie się radością, nadzieją i pogodą ducha.

Kierujemy słowa wdzięczności za umacnianie członków GKRPA w trudach pracy na rzecz osób trzeźwiących, za wszystkie słowa otuchy i wsparcia skutkujące kontynuacją podjętych działań przeciw uzależnieniom w naszej społeczności.

Dziękujemy za nabożeństwa w miesiącu sierpniu i inne formy modlitewne w intencji trzeźwości rodzin.

Przewodnicząca i członkowie
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie

**Punkt Informacyjno-Konsultacyjny „Przystanek”
24 – 170 Kurów, ul. Jana Kilińskiego 2a, tel. 81 881 17 01**

**JEŻELI NIE RADZISZ SOBIE Z PROBLEMAMI
przyjdź, zadzwoń – uzyskasz bezpłatną POMOC**

Jeżeli bliska Ci osoba nadużywa alkoholu i chcesz to zmienić – możesz złożyć w „Przystanku” podanie o leczenie w godz. pracy „Przystanku” oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej (OPS) w Kurowie tel. 81 881 14 90

CZY WSZYSCY PIJĄ?

W praktyce terapeutycznej spotykam się ze stwierdzeniami, że „wszyscy piją”, że w małych społecznościach główną formą spędzania czasu wolnego jest spożywanie alkoholu. To nie mój pacjent powinien trafić „na odwyk” tylko ktoś inny, u kogo straty wynikające z picia są bardziej widoczne.

Tekst: Dorota Reczek

Rzeczywiście badania naukowe wykazują, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną i towarzyszy człowiekowi już od zarania dziejów. Pojawił się w naszej prehistorii już w epoce neolitu i trudno byłoby znaleźć w historii ludzkości okres, w którym nie odnotowano jego spożycia. Czy to, że alkohol jest powszechnie dostępną i preferowaną substancją, potwierdza twierdzenie, że

wszyscy piją? Sprawdźmy, jak skala spożywania alkoholu wygląda od strony zestawień statystycznych.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO, 2018), etanol pije około 2,3 miliarda ludzi. Abstynenci (osoby w wieku 15 lat i starsze, które powstrzymały się od picia alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy) stanowią 57% światowej populacji, czyli ok. 3,1 miliarda ludzi. Większość ludzi korzystających z alkoholu robi to w sposób rozsądny, nie przynoszący negatywnych konsekwencji. Część pijących

niestety się uzależnia. W Polsce kliniczne kryteria rozpoznania uzależnienia od alkoholu spełnia nieco ponad 2,2% populacji dorosłych. Według danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA), jest to grupa ok. 800 tysięcy osób, z czego ok. 80% to mężczyźni. Ogólnie zaburzenia używania alkoholu (picie szkodliwe i uzależnienie) dotyczą ponad 2,5 mln Polaków.

Na stronie PARPA znajdują się szacunkowe dane dotyczące populacji osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych.

Liczba osób	Procent populacji	Polska	Miasto 100 tys. mieszkańców	Gmina 10 tys. mieszkańców
Osoby uzależnione od alkoholu	2%	800 000	2 000	200
Dorośli żyjący z osobą uzależnioną	4%	1 500 000	4 000	400
Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym	4%	1 500 000	4 000	400
Pijący szkodliwie	5-7%	2 000 000 – 2 500 000	5000 – 7000	500 – 700
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym (dorośli i dzieci)	67%	2 000 000	5300	530

Šzacunkowa skala zjawiska uzależnienia w Polsce. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PARPA

Zawarte w tabeli dane, odnoszą się zarówno do osób uzależnionych w Polsce, jak również dotkniętych problemem ze względu na uzależnienie członka rodziny. Dające do myślenia są statystyki, odnoszące się do dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych oraz ofiar przemocy domowej. Biorąc pod uwagę konsekwencje nadużywania alkoholu, które dotyczą nie tylko osobę pijącą, ale również otoczenie społeczne, ważne staje się przeciwdziałanie powstaniu i rozwojowi uzależnienia. Warto zaznaczyć, że na terenie gminy Kurów, zadania

związane z przeciwdziałaniem nałogom i ich skutkom, stają przed Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). Podejmowane inicjatywy na rzecz trzeźwości lokalnej społeczności, zakres odpowiedzialności, a także trud pracy każdego z członków komisji, na czele z przewodniczącą GKRPA panią Haliną Jankiewicz, zasługują na szacunek i uznanie.

Wracając do pytania zawartego w tytule, zarówno badania naukowe, jak i dane statystyczne wskazują, że nie wszyscy Polacy piją. Twierdzenie, że jest inaczej

bardziej obrazuje w jakim otoczeniu funkcjonuje dana osoba. Być może w taki sposób usprawiedliwia swoje nadmierne picie. Biorąc pod uwagę brak świadomości własnego problemu i istniejące zagrożenia środowiskowe (bo przecież wszyscy wokół niej piją) trudno jej będzie podjąć decyzję o zaprzestaniu picia. Z kolei samo utrzymanie trzeźwości, będzie wymagało wielu zmian, stawiania granic „kolegom od kieliszka” w celu chronienia podjętej abstynencji. Efektem tego trudu, jest stopniowe podnoszenie jakości życia – trzeźwego życia.

SPORT

Duże zmiany kadrowe w Garbarni

5 lipca nowym trenerem piłkarzy Garbarni został Andrzej Bednara – dotychczasowy zawodnik zespołu z Kurowa. 9 sierpnia przed rozpoczęciem rozgrywek klasy okręgowej, wycofała się Piaskovia Piaski, zatem kurowski klub mógł zostać na tym szczeblu rozgrywek jako najwyższej sklasyfikowany spadkowiec. Zarząd i zawodnicy z uwagi na liczne ubytki kadrowe, nie zdecydowali się na pozostanie w “okręgówce” i zagrają w klasie A. Z zespołu po poprzednim sezonie odeszli: Radosław Dados, Paweł Dajos, Jakub Galka (wszyscy MKS/Unia Belżyce), Robert Mirosław, Adrian Muszyński (obydwaj Legion Tomaszowice), Karol Głowacki (Polesie Kock), Kamil Kusyk (Powiślak II Końskowola), Paweł Wolszczak (Serokomla Janowiec), Maciej Żaba (Avia II Świdnik), Sebastian Gałązkiewicz, Mirosław Hajduk, Artur Poniewierski, Arkadiusz Toruń (nie wznawili treningów).

W kadrze na sezon 2022/2023 będą prawdopodobnie (II – zawodnicy, którzy przyszli z rezerw Garbarni, ale nigdy nie grali w I składzie; R – zawodnicy rezerw, ale debiutowali oficjalnie wcześniej w Garbarni): Sebastian Antoniak, Andrzej Bednara, Mateusz Bieniek, Michał Bolesławski (II), Hubert Chabros (z grup młodzieżowych), Sebastian Chabros, Patryk Czarnecki (II), Adam Czerwicz (Skaryszewianka Skaryszew), Maciej Dziak (R), Przemysław Figiel, Bartosz Jędrak (II), Damian Kopec, Kacper Kozak, Maksymilian Łubek, Grzegorz Makaruk, Marcin Mazurkiewicz, Karol Opolski (II), Paweł Partycki (R), Adam Piskorz (R), Patryk Rukasz (R), Krzysztof Sieklicki, Karol Skorupski (R), Rafał Solyga (R), Damian Stelmach (R), Szymon Szczepaniak (R), Rafał Wałach, Aleksander Wąsik (R), Adam Wójcik (R), Michał Zlot.

Terminarz meczów Garbarni w rundzie jesiennej (stan na 16.08.2022):
I (20.08, godz. 16): Mazowsze Stężyca – Garbarnia
II (27.08, 15:30): Hetman Gołęb – Garbarnia
III (04.09, 16): Garbarnia – Czarni Dęblin
IV (10/11.09): GLKS Michów – Garbarnia
V (18.09, 15): Garbarnia – Żyrzyniak Żyrzyn
VI (24.09, 17): KS Bogucin – Garbarnia
VII (02.10, 14): Garbarnia – Serokomla Janowiec
VIII (09.10, 16): Powiślak II Końskowola – Garbarnia
IX (16.10, 15): Garbarnia – Wodniak Piotrawin-Laziska
X (22/23.10, Kowala Druga): Drako Kowala Pierwsza – Garbarnia
XI (30.10, 14): Garbarnia – Orły Kazimierz Dolny
XII (06.11, 15:30): Amator Rososz-Leopoldów – Garbarnia
XIII (12.11, 13): Garbarnia – Wilki Wilków Szczekarków-Kolonia

Historia klubów sportowych w gminie Kurów (cz. 9 – sezon 1972/1973)

Piłkarze LKS-u Kurów w sezonie 1972/1973 zajęli dwunaste miejsce w lubelskiej klasie A. W rundzie jesiennej do kadry seniorów było zgłoszonych 41 zawodników: Kazimierz Abramek, Ryszard Adamczyk, Władysław Białkowski, Stanisław Bielawski, Grzegorz Bitkowski, Mieczysław Czuchryta, Tadeusz Czuchryta, Stanisław Dziak, Zbigniew Dziak, Grabias, Jerzy Jakubowski, Krzysztof Jasiocha, Ryszard Jelawka, Wiktor Jewsiejczyk, Antoni Kamola, Krzysztof Kisiel, Józef Koral, Januz Kozak, Marek Koziej, Zdzisław Koziej, Stefan Księżniak,

Jan Kuszyk, Włodzimierz Kuszyk, Jan Łubek, Ryszard Małagocki, Stanisław Matraszek, Zbigniew Michoń, Tadeusz Mikulski, Roman Muzyka, Marek Niewiadomski, Marian Nowicki, Kazimierz Pachuta, Zbigniew Pajórek, Jan Ptaszek, Stanisław Rodzik, Krzysztof Rukasz, Kazimierz Sadurski, Kazimierz Szajdziński, Andrzej Turski, Kazimierz Wierciak, Waldemar Woźniakowski.

Władze klubu od 23.04.1972 do 20.04.1973 roku:
Prezes: Marian Żaba

Wiceprezesi: Jan Drażkiewicz, Józef Lassak
Skarbnik: Tadeusz Wyskwar
Sekretarz: Henryk Rukasz
Gospodarze: Jan Łubek, Tadeusz Ogórek, Krzysztof Rukasz
Członkowie zarządu: Władysław Białkowski, Zbigniew Pajórek
Komisja rewizyjna: Stanisław Skwarek (przewodniczący), Stefan Księżniak, Piotr Tutkaj (członkowie)
Pozostali członkowie rady klubu: Andrzej Jakubowski, Witold Jewsiejczyk, Stanisław Łubek, Ryszard Małagocki, Stanisław Sadurski.

Lubelska klasa A, grupa północna (V poziom) – 1972/1973

Poz.	Klub	Pkt.	Bramki
1	Trawena Trawniki (S)	36	62-15
2	Spójnia Lublin (B)	27	48-31
3	Orlęta Radzyń Podlaski	26	49-41
4	Orlęta Łuków	24	46-34
5	Lewart Lubartów	24	30-26
6	Włodawianka Włodawa	23	34-33
7	Wisła II Puławy	21	35-35
8	Świdniczanka Świdnik	20	35-47
9	Huragan Międzyrzec Podlaski (S)	19	29-43
10	LKS Stoczek Łukowski (B)	16	22-43
11	Victoria Parczew	14	22-43
12	LKS Kurów (B)	13	19-43

Runda jesienna (trener: Marian Żaba):

I (20.08): LKS – Orlęta R 2:2
II (27.08): Świdniczanka – LKS 3:0
III (03.09): LKS – Trawena 1:3
IV (10.09): LKS – Stoczek 0:0
V (17.09): Spójnia – LKS 0:0
VI (24.09): LKS – Huragan 4:1
VII (01.10): Wisła II – LKS 3:2
VIII (08.10): LKS – Lewart 1:2
IX (14/15.10): Victoria – LKS 2:2 (pierwotnie zweryfikowany 0:3 wo z powodu finansów)
X (21/22.10): LKS – Włodawianka 0:1
XI (29.10): Orlęta Ł – LKS 0:0

Runda wiosenna:

XII (08.04): Orlęta R – LKS 3:0
XIII (15.04): LKS – Świdniczanka 0:1
XV (29.04): Stoczek – LKS 0:0
XVI (06.05): LKS – Spójnia 0:3
XVII (13.05): Huragan – LKS 0:3
XVIII (20.05): LKS – Wisła II 1:0
XIX (27.05): Lewart – LKS 2:1 (0:0), Tadeusz Białkowski; czerwone kartki: Jerzy Dziak i W. Kuszyk
XX (03.06): LKS – Victoria 2:0
XXI (10.06): Włodawianka – LKS 3:1
XXII (17.06): LKS – Orlęta Ł 2:8
XIV (24.06): Trawena – LKS 6:0 (2:0), grali m.in.: T. Białkowski, Księżniak,

Liga okręgowa, grupa lubelska (III poziom) – 1972/1973

Poz.	Klub	Pkt.	Sety
1	Stal Kraśnik Fabryczny	10	30-2
2	AWF Biała Podlaska (B)	6	20-12
3	AZS/MKS II Lublin	6	20-14
4	AZS/MKS III Lublin	5	17-20
5	Sygnal Lublin	3	13-24
6	Clementovia Klementowice	0	2-30

Aleksander Mamcarz, Andrzej Mazurkiewicz, Michoń

Wojewódzki Puchar Polski:

I (25.03): LZS Janowiec – LKS Kurów 0:4 (0:1)
II (25.04): LKS Kurów – Wisła II Puławy 0:5 (0:3)

Piłkarze Clementovii w sezonie 1972/1973 grali prawdopodobnie w klasie C lub W. Siatkarki na trzecim szczeblu rozgrywkowym zajęły ostatnie miejsce i być może po tym sezonie sekcja siatkarska została rozwiązana.

Piotr Siczek

Szymon Wręga i Lacosanostra bohaterami KLEM-LIGI „8”

Uczniowski Klub Sportowy „Klementovia” po raz kolejny zorganizował i przeprowadził rozgrywki sportowe dla amatorów siatkówki pod nazwą KLEM-LIGA „8”. Jak się można domyślić to już ósmy sezon, kiedy sportowcy z gminy Kurów jak i z powiatu puławskiego rywalizowali na gościnnej ziemi klementowickiej, a konkretnie w Zespole Szkół Agrobiznesu. Trwające 2 miesiące zmagania siatkarek i siatkarzy wygrała drugi rok z rzędu drużyna Lacosanostra.

W składzie obrońców tytułu znalazły się dwie panie: Katarzyna Kruk oraz Aleksandra Wieleba, a także absolwenci ZSA z Rąbłowa i Celejowa, siatkarze z Lublina, sędzia związkowy siatkówki oraz dwóch zawodników z Ukrainy. Warto dodać, że zespół mistrzów KLEM-LIGI „8” jest również mistrzem Amatorskiej Ligi Siatkówki w Lublinie. Na lubelskich boiskach Lacosanostra występuje pod nazwą TAJFUN. Na przestrzeni 11 sezonów wygrali aż pięćkrotnie w Lubelskiej Amatorskiej

Lidze Siatkówki. W tym czasie drużyna kończyła rozgrywki poza strefą medalową jedynie 3 razy. Dodatkowo Tajfun Lublin brał udział w Pucharze Polski na etapie wojewódzkim, dwukrotnie zwyciężając na tym szczeblu rozgrywek i zyskując tym samym prawo do gry w Pucharze Polski na etapie centralnym. Ponadto Tajfun występował w wielu turniejach amatorskich na terenie całego kraju. Na przestrzeni ostatnich sezonów w skład drużyny wchodził zarówno zawodnicy amatorzy,

jak i zawodnicy trzecioligowi oraz z przeszłości drugoligową. O końcowym sukcesie w ósmej edycji KLEM-LIGI zadecydowała ostatnia kolejka, bowiem

Lacosanostra uległa wcześniej 0-3 najlepszej drużynie z naszej gminy Strong Klem i nic nie zapowiadało, by historia sprzed roku powtórzyła się tym razem. Nic jednak bardziej

mylnego. Strong Klem nieoczekiwanie przegrał z Lavidaloca, a Lacosanostra pokonała Czarnych Karmanowice i mogła świętować wygraną w KLEM-LIDZE „8”.

Drużyna Lacosanostry wystąpiła w następującym składzie: Kamil Kruk (kapitan), Julia Kruk, Aleksandra Wieleba, Lukasz Wieleba, Piotr Matyjaszek, Mateusz Matyjaszek, Andrii Kuryliuk, Konrad Makarewicz, Konrad Pawlik, Daniil Kulik. Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje całej drużynie za zdobycie pierwszego miejsca w KLEM-LIDZE „8”.

Drużyna Lavidaloca wystąpiła w następującym składzie: Daniel Kowalik (kapitan), Tomasz Ciotucha, Norbert Siedlecki, Mariusz Harmasz, Michał Murat, Jarosław Kowalik, Tomasz Próchniak, Maciej Korczak, Kacper Kozak, Damian Rodzik. Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje całej drużynie za zdobycie drugiego miejsca w KLEM-LIDZE „8”.

W tegorocznej edycji KLEM-LIGI udział wzięło blisko 70 osób w 7 drużynach, w przedziale wiekowym 15-48 lat. Pokazuje to, że jesteśmy świadkami fenomenu siatkówki w gminie Kurów. Sukcesy męskiej reprezentacji Polski w siatkówce dodatkowo nakręcają koniunkturę do uprawiania (można śmiało powiedzieć) sportu narodowego. Przed 19 laty, tę piękną dyscyplinę sportową w Klementowicach zaszczytli dwaj początkujący nauczyciele wychowania fizycznego w ZSA: mgr Wojciech Białek i mgr Andrzej Jarzynka. Po kilku latach aktywnie włączył się również mgr Przemysław Banaszek. Dzięki ich determinacji młodzież ucząca się w gimnazjum i liceum, a obecnie i w podstawówce w Zespole Szkół Agrobiznesu w Klementowicach, od lat ma możliwość uprawiania siatkówki oraz siatkówki plażowej na zajęciach SKS czy też UKS. Nie wszędzie jednak jest tak dobrze jak w naszej miejscowości. Nie tak dawno, bo w 2012 roku, do uprawiania aktywności fizycznej

w Polsce na obiektach sportowych przyznawano się 26,7 % pytanym mieszkańców wsi, przy czym odsetek osób uprawiający piłkę nożną na obszarach wiejskich z wykorzystaniem obiektów sportowych deklarowało aż 59,1 % z tej grupy (GUS 2013 b). Na rozgrywki do Klementowic przyjeżdżali siatkarze nie tylko z gminy Kurów, ale też z różnych zakątków powiatu czy województwa, czasami pociągami na 2 godziny przed meczem. Pokazuje to, że wszystkie drużyny traktowały rywalizację w KLEM-LIDZE bardzo poważnie.

Drugie miejsce wywalczyła drużyna Lavidaloca złożona w większości z chłopców z gminy Końskowola. Kapitanem wicemistrzów ligi jest niezmiennie od lat absolwent gimnazjum z ZSA w Klementowicach – Daniel Kowalik. To on był głównym motorem napędowym drużyny, która 2 sezony temu wywalczyła mistrzostwo. W tym roku zabrakło im 1 punktu, który zgubili w potyczce z Czarnymi Karmanowice.

Niewątpliwie na meczach z udziałem Lavidaloca był najgłośniejszy doping kibiców, a zawodnicy grali najbardziej heroicznie. Sędziowie musieli trzymać wysoki poziom sędziowania, bo akurat ta drużyna nie akceptowała kontrowersji sędziowskich. Na szczęście obyło się bez protestów i drugie miejsce przypadło jak najbardziej zasłużenie walecznym siatkarzom z sąsiedniej gminy.

Trzecie miejsce przypadło najstarszej drużynie z gminy Kurów czyli Strong Klem. Jest to czwarta drużyna w lidze, posiadająca w swoim składzie kobietę – Panią Katarzynę Jarzynka. Strongi w tym roku zaprezentowały mistrzowską formę i na 1 kolejkę przed końcem ligi plasowali się na 1 miejscu. Jest to drużyna, w której prym wiedzie rodzina Wręgów (Wojciech, Szymon, Mateusz i Jakub). Chłopaki, poza trenowaniem młodych adeptów w klubie Mayday Team Płonki w kolarstwie szosowym oraz przełajowym, swój wolny czas poświęcają

siatkówce i jak widać z dobrym skutkiem. W ekipie Strong Klem są również od 8 lat nauczyciele z ZSA w Klementowicach, a także zawodnicy z Buchalowic i Płonek. Niestety w tym roku nie mógł wystąpić w rozgrywkach doświadczony doktor Piotr Dytkowski, którego brak był widoczny zwłaszcza w meczu z Team 300-sta. Młoda drużyna z Kurowa sprawiła największą sensację w KLEM-LIDZE, wygrywając 3-2 z osłabionymi w tym dniu Strongami. To właśnie porażka z młodzieżą z Kurowa i okolic pozbawiła Strong Klem pierwszego w historii tytułu mistrzowskiego. Warto zaznaczyć, że brązowi medaliści KLEM-LIGI mają patent na mistrzów, bowiem w ostatnich dwóch sezonach regularnie wygrywają z Lacosanostrą, a sztuka ta nie udaje się żadnej innej drużynie od dwóch lat. Było to jednak za mało aby myśleć o mistrzostwie.

Czwarte miejsce przypadło CKM Czarnym Karmanowice. Jest to wynik lepszy niż w poprzednim sezonie. Solidna drużyna z Karmanowic nawiązywała wyrównaną walkę z czołowymi drużynami ligi, o czym świadczy urwanie punktu wicemistrzom ligi. Niestety kapitan Przemysław Gawda doznał groźnej kontuzji przed sezonem i brak filaru drużyny był widoczny

w starciach o miejsca medalowe. CKM Czarni Karmanowice wystąpili w następującym składzie: Przemysław Gawda (kapitan), Michał Dobrowolski, Sebastian Kuzioła, Kamil Dysput, Paweł Dysput, Mateusz Telej, Marcin Olbrys, Paweł Kruk, Piotr Oroń.

Piąte miejsce przypadło perspektywicznej drużynie Team 300-sta z gminy Kurów. W porównaniu do poprzedniego sezonu jest to spadek o jedną pozycję pomimo znaczącego wsparcia doświadczonego rozgrywanego Adama Podkościelnego. Poziom ósmej edycji był jednak najwyższy w historii rozgrywek i o końcowym sukcesie decydował równy skład w każdym meczu. Drużyna Team 300-sta może mieć jednak satysfakcję, że w polu pokonanych pozostawiła Strong Klem czyli drużynę w składzie której występują starsi koledzy z nauczycielem wychowania fizycznego na czele. Była to największa sensacja ligi. Drużyna Team 300-sta wystąpiła w składzie: Aleksander Janicki (kapitan), Kuba Nowocien, Sebastian Tkaczyk, Krystian Jabłoński, Michał Jańczak, Adam Podkościelny.

Szóste miejsce zajęli licealiści z ZSA w Klementowicach pod nazwą Chude Byki. W bezpośrednim pojedynku o szóste

miejsce przeciwko również licealistom z Ukrainy z ZSA padł wynik 3-1. Większe doświadczenie zdobyte w gimnazjum ZSA w Klementowicach zaprocentowało wygraną w tym niezwykle elektryzującym pojedynku polsko-ukraińskim. Duży wpływ na wygraną zespołu miała Justyna Niezabitowska – liderka reprezentacji dziewcząt z ZSA. Zespół Chudych Byków grał w następującym składzie: Jakub Wrzesiński (kapitan), Justyna Niezabitowska, Kamil Gawlik, Jakub Samiec, Patryk Kęsik, Rafał Charchuła, Kacper Jasiocha, Krystian Kaldonek, Bartosz Kozak, Sylwester Wrzesiński.

Siódme miejsce przypadło ukraińskiej młodzieży uczącej się w Liceum Ogólnokształcącym w ZSA w Klementowicach pod nazwą Cina Squad. Jest to drugi sezon, w którym młodzi Ukraińcy bawią się siatkówką w naszym regionie. Zbyt małe jeszcze doświadczenie

Drużyna Strong Klem wystąpiła w następującym składzie: Wojciech Witkowski (kapitan), Katarzyna Jarzynka, Wojciech Wręga, Mateusz Wręga, Szymon Wręga, Robert Pecio, Krystian Bartuzi, Marcin Byzdra, Andrzej Jarzynka, Jakub Wręga. Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje całej drużynie za zdobycie trzeciego miejsca w KLEM-LIDZE „8”.

w tej dyscyplinie sportu nie pozwoliło im na zdobycie choćby punktu, ale wygranie seta z rówieśnikami z Polski, czy bardzo dobra rywalizacja z Czarnymi Karmanowice, jak również z Lavidaloca, gdzie do

wygranej zabrakło naprawdę niewiele, świadczy o dużym zaangażowaniu i harcie ducha ukraińskich licealistów. W tej drużynie grały dwie odważne dziewczyny: Kriazheva Anastasiia oraz Shevchenko Valeria.

Ponadto Cinę Squad reprezentowali: Vasyliov Vitalii (kapitan), Voitko Vadym, Vozniuk Valentyn, Pluznik Anton, Shvets Kostiantyn, Sviatoslav Storoshytskyi, Pazunka Bogdan, Kofanov Daniel.

Szymon Wręga (Strong Klem) MVP KLEM-LIGI „8”

Uczestnicy meczu pokazowego Lacosanostra – Reszta Świata

MIEJSCE	NAZWA DRUŻYNY	Punkty	Sety (zdobyte-stracone)	Małe punkty (zdobyte-stracone)	Ilość meczy
1.	LACOSANOISTRA	15	15-5	483-405	6
2.	LAVIDALOCA	14	16-7	549-426	6
3.	STRONG KLEM	13	15-6	486-380	6
4.	CKM CZARNI KARMANOWICE	10	11-9	424-367	6
5.	TEAM 300-STA	8	11-12	475-486	6
6.	CHUDE BYKI	3	4-16	291-384	6
7.	CINA SQUAD	0	1-15	257-386	6

Tradycyjnie już przed ostatnią ligową kolejką kapitanowie wszystkich drużyn, po konsultacji w swoich zespołach, zagłosowali na najlepszego zawodnika KLEM-LIGI „8”. W tym roku tytuł MVP powędrował do zawodnika Strong Klem – Szymona Wręgi, który otrzymał 3 głosy. Ponadto 1 głos otrzymała Aleksandra Wieleba (Lacosanostra), 1 głos Andrii Kuryliuk (Lacosanostra), 1 głos Andrzej Jarzynka (Strong Klem) oraz 1 głos Kuba Nowocień (Team 300-sta). Zarząd UKS Klementovia składa gratulacje najlepszemu zawodnikowi oraz wszystkim wyróżnionym.

Osmą edycję Lokalnej Ligi Siatkówki zakończył mecz pokazowy pomiędzy Lacosanostrą (mistrzem ligi), a Resztą Świata (zawodnicy drużyn uczestniczących w KLEM-LIDZE). W meczu tym wynik nie był najważniejszy, choć

należy zauważyć, że Lacosanostra przypieczętowała mistrzostwo KLEM-LIGI wygraną 4-0 (25-19, 25-20, 25-21, 25-23) nad Resztą Świata. Jak można było zauważyć brak zgrania w Reszcie Świata było decydującym i całkowicie zrozumiałym elementem, który rzutował na wynik spotkania. Lacosanostra obroniła zatem tytuł mistrzowski, jednak sprawa mistrzostwa w tym roku, podobnie jak w ubiegłym, była otwarta do ostatniej kolejki.

Zarząd UKS Klementovia dziękuje wszystkim drużynom za udział w rozgrywkach i sportowe zachowanie podczas meczów. Jednocześnie informujemy, że nie byłoby to możliwe gdyby nie społeczna praca Pana Antoniego Płachty – projektanta koszulek, Pani Teresy Chojnackiej – księgowej, a także głównym koordynatorem tego przedsięwzięcia, Panom: Wojciechowi Witkowskiemu

i Andrzejowi Jarzynce. To dzięki nim zawodnicy mogli bezpłatnie korzystać z sali gimnastycznej ZSA w Klementowicach po wcześniejszym porozumieniu ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „Wspólna Szansa” – organu prowadzącego szkołę, otrzymać pamiątkowe koszulki, gadżety, puchary. Wszystkie kolejki były relacjonowane na stronie Klubu, a kolorytu dodawały zdjęcia, wykonane przez nauczyciela ZSA – Andrzeja Jarzynkę. Wartość pracy społecznej wspominanej czwórki tylko w tym roku została oszacowana i zatwierdzona przez UG w Kurowie na 6500 zł. Projekt KLEM-LIGA „8” został dofinansowany przez Urząd Gminy Kurów za co serdecznie dziękujemy.

Autor: Paweł Próchniak
Zdjęcia: Andrzej Jarzynka

PROFILAKTYKA CHORÓB UKŁADU KRAŻENIA (CHUK)

Zachęcamy do profilaktyki chorób układu krążenia. Zmiana stylu życia oraz wczesna diagnostyka mogą odwrócić niekorzystny trend licznych zachorowań. Przypomnijmy raz jeszcze – nieodpowiednia dieta, palenie tytoniu i picie alkoholu, stres, niewystarczająca aktywność fizyczna mogą prowadzić do licznych zaburzeń, np. dyslipidemii, otyłości, cukrzycy, czy nadciśnienia tętniczego krwi. Dzięki wyeliminowaniu niewłaściwych nawyków możemy w dużym stopniu zminimalizować ryzyko zachorowania.

Dla osób szczególnie narażonych na choroby układu krążenia został opracowany Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia (CHUK), który ma na celu zmniejszenie zachorowalności przez podniesienie wiedzy i świadomości na temat tego schorzenia oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

PROFILAKTYKA GRUŻLICY

Możesz skorzystać ze świadczenia pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej – Profilaktyka gruźlicy. Celem świadczenia jest zmniejszenie wskaźnika zachorowalności i wskaźnika umieralności na gruźlicę oraz objęcie

GLUKOMETR ZA DARMO

Nadal prowadzimy akcję *Wymień stary glukometr na nowy. INFORMUJEMY*, że materiał do badań laboratoryjnych zleconych przez lekarza SP ZOZ w Kurowie pobierany jest w punkcie pobrań w SP ZOZ w Kurowie codziennie, oprócz poniedziałków, w godzinach 8.00-10.00.

SZCZEPIENIA PRZECIW GRYPIE

Wirusem łatwo się zakazić, rozwija się bardzo szybko. Przenosi się drogą kropelkową. Pojawia się wysoka gorączka, katar, kaszel, ból głowy, bóle mięśniowe. Chorobie towarzyszy uczucie ogólnego osłabienia i rozbicie. Niekiedy pojawiają się wymioty i łagodna biegunka, a u małych dzieci ból brzucha.

Zachorować na grypę może każdy, ale szczególnie ciężko przechodzą ją:

- osoby powyżej 65 roku życia
- dzieci poniżej 5 roku życia
- kobiety w ciąży
- osoby z nadwagą, otyłością
- osoby z przewlekłymi chorobami: serca, płuc, niedoborami odporności, cukrzycą, zastoijną niewydolnością serca.

SZCZEPIENIA COVID

Zaszczep się drugą dawką przypominającą. Na szczepienie możesz zapisać się po 4 miesiącach od ostatniego szczepienia.

Pamiętaj, że szczepienia przeciw COVID-19 mogą uratować życie. Szczepienie przeciw koronawirusowi to najskuteczniejsza broń w walce z ciężkim przebiegiem

Program CHUK jest dla Ciebie, jeżeli jesteś w wieku od 35 do 65 lat i dotychczas nie rozpoznano u Ciebie choroby układu krążenia oraz nie korzystałeś w ciągu 5 lat z badań w ramach programu profilaktyki chorób układu krążenia (CHUK).

Świadczenia w ramach Programu udzielane są bez skierowania. Wystarczy zgłosić się do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza pierwszego kontaktu.

Co zyskujesz?

Podniesiesz swoją wiedzę na temat chorób układu krążenia oraz zdrowego stylu życia, a jeżeli zostaniesz zakwalifikowany do grupy podwyższonego ryzyka, będziesz miał szansę na wczesne wykrycie choroby i zapewnienie skutecznego leczenia specjalistycznego.

wczesną opieką osób, które na tę chorobę zapadły. Ze świadczenia można skorzystać raz na dwa lata, wystarczy wypełnić ankietę.

Pacjenci z filii w Klementowicach mają możliwość skorzystania z punktu pobrań w piątek, w godzinach 8.00-10.00.

SP ZOZ w Kurowie dodatkowo podpisał umowę na wykonywanie badań laboratoryjnych z Centrum Medycznym Luxmed Sp. z o. o.w Puławach.

Grypa mija sama, zwykle po 7 dniach. Jednak czasami pojawiają się powikłania, które mogą skutkować hospitalizacją lub nawet śmiercią.

Żeby chronić siebie oraz swoich bliskich przed grypą – zaszczep się!

Najlepiej szczepić się na początku sezonu grypowego, czyli jesienią. Po podaniu szczepionki odporność rozwija się w ciągu dwóch, trzech tygodni i utrzymuje się 6-12 miesięcy.

Refundowane szczepionki na podstawie recepty otrzymują:

- seniorzy w wieku 75+
- kobiety w ciąży
- osoby chorujące przewlekle i z obniżoną odpornością oraz pacjenci powyżej 65 r. życia.

choroby oraz śmiercią. Pozwala uniknąć zachorowania na COVID-19 lub łagodnie przejść przez zakażenie. Ryzyko zgonu z powodu COVID19 wśród osób niezaszczepionych w stosunku do zaszczepionych jest dużo większe.

SPZOZ w Kurowie

DODATEK WĘGLOWY

22 lipca 2022 r. Sejm przyjął projekt ustawy o dodatku węglowym. Będzie on przysługiwał gospodarstwom domowym, których **głównym źródłem ogrzewania** jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, pieco-kuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Dodatek ten wyniesie 3000 złotych i będzie przysługiwał bez względu na kryterium dochodowe dla gospodarstwa domowego jednoosobowego oraz gospodarstwa domowego wliczającego się do składu tylko jednego gospodarstwa domowego.

Budynków. W przypadku, gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany jest wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy. Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku węglowego przyjmuje się, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można składać **do 30 listopada 2022 r.** Wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania.

Barbara Janicka

Urodzenia

(23.07.2022 r. – 21.09.2022 r.)

Imię i nazwisko	Miejscowość
BOCHNIAK SZYMON	WÓLKA NOWODWORSKA
CHABROS OLIWIA	BRZozowa GAĆ
CHMURZYŃSKA ANIELA	KURÓW
DROZD HELENA	BARŁOGI
FURTAK HANNA	BRZozowa GAĆ
PIELAK FRANCISZEK	KURÓW
PRZYCHODZEŃ MAJA	KURÓW
ŻURKOWSKI JERZY JAN	KURÓW

Zgony

(23.07.2022 r. – 21.09.2022 r.)

Imię i nazwisko	Miejscowość
CHABROS TEODORA (lat 96)	DĘBA
JÓŻWIAK TADEUSZ PIOTR (lat 81)	BRZozowa GAĆ
KUSZYK WŁODZIMIERZ RYSZARD (lat 67)	KURÓW
ŁUCJANEK MARIAN ANTONI (lat 85)	PŁONKI
MIAZEK MAŁGORZATA (lat 55)	BUCHAŁOWICE
MIKOS LEOKADIA (lat 92)	CHOSZCZÓW
MUZYKA WŁADYSŁAW (lat 77)	OLESIN
PANECKI MARIAN JAN (lat 89)	KURÓW
ZLOT JANINA (lat 94)	KŁODA
ŻABA MARIA IRENA (lat 85)	KURÓW

Ośrodek Pomocy Społecznej
Lubelska 45
24-170 Kurów
Tel. 81 88 11 490
strona internetowa: ops.kurow.eu
email: ops.kurow@interia.pl

Warsztaty budowy latających modeli, lipiec 2022 r.
Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie
Fot. Tobiasz Lipiński

